ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Πρότυπο Ψηφιακού Δημοσίου Δικαίου

Ινστιτουτο για την Ψηφιακη Κοινωνια και το Δημοσιο Δικαιο του Μελλοντος

Σχεδιο προς διαβουλευση v1.0 — 28 Σεπτεμβριου 2026

Καθεστως του παροντος εγγραφου

Στάδιο. Σχέδιο προς διαβούλευση, έκδοση 1.0, με ημερομηνία 28 Σεπτεμβρίου 2026. Αριθμός καταχώρισης στο μητρώο: θα αποδοθεί κατά την έναρξη της διαβούλευσης.

Εκδίδων φορέας. Εκδίδεται από το Ινστιτούτο του EPLO για την Ψηφιακή Κοινωνία και το Δημόσιο Δίκαιο του Μέλλοντος.

Νομική ισχύς. Το Πρότυπο αποτελεί ήπιο δίκαιο. Δεν είναι νομικά δεσμευτικό, εκτός εάν αρμόδια αρχή του προσδώσει ισχύ με δική της πράξη.

Διαβούλευση. Δημόσια διαβούλευση διάρκειας τουλάχιστον εξήντα (60) ημερών. Καλούνται να υποβάλουν σχόλια δημόσιοι φορείς, φορείς ελέγχου, δικαστήρια και θεσμοί διαμεσολάβησης, ερευνητές, η κοινωνία των πολιτών και προμηθευτές. Τα σχόλια υποβάλλονται με το όνομα του συντάκτη τους και δημοσιεύονται μαζί με αυτό· ανώνυμα και εμπιστευτικά σχόλια δεν γίνονται δεκτά.

Εισαγωγή

Η άσκηση δημόσιας εξουσίας μέσω ψηφιακών συστημάτων αποτελεί πλέον συνήθη πρακτική: μοντέλα βαθμολόγησης που επιλέγουν ποιους θα ερευνήσει μια διοικητική αρχή, ψηφιακά πορτοφόλια από τα οποία εξαρτάται η πρόσβαση σε διασυνοριακές υπηρεσίες και πλατφόρμες δεδομένων που διαμορφώνουν τον τρόπο με τον οποίο τα νοσοκομεία κατανέμουν τη δυναμικότητά τους. Το τομεακό δίκαιο εξετάζει κάθε σύστημα αποσπασματικά. Το δίκαιο της προστασίας δεδομένων ερωτά αν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε σύννομη επεξεργασία, το δίκαιο της τεχνητής νοημοσύνης αν ένα μοντέλο πληροί τις απαιτήσεις που του αναλογούν βάσει του κινδύνου, και το δίκαιο της κυβερνοασφάλειας αν τα συμβάντα αντιμετωπίζονται και αναφέρονται. Κανένα τομεακό καθεστώς δεν θέτει το σύνθετο ερώτημα που πραγματεύεται το παρόν Πρότυπο: διατηρεί ο υπεύθυνος δημόσιος φορέας τη νομική και πρακτική ικανότητα να κατανοεί, να κατευθύνει, να επιθεωρεί, να διορθώνει και, όπου απαιτείται, να τερματίζει την ψηφιακή διάταξη μέσω της οποίας ασκεί δημόσια εξουσία;

Το κράτος δεν διατηρεί εξουσία επί του κώδικα επειδή του ανήκει μια σύμβαση, μια πολιτική ή μια πλατφόρμα. Τη διατηρεί μόνον όταν η νόμιμη δημόσια εξουσία παραμένει αποδεδειγμένα ικανή να κατανοεί, να κατευθύνει, να επιθεωρεί, να διορθώνει, να αποκαθιστά και να διατηρεί σε λειτουργία τις τεχνικές και κοινωνικοτεχνικές διατάξεις μέσω των οποίων ασκείται μια δημόσια λειτουργία και, όπου απαιτείται, να αποχωρεί από αυτές. Η εξουσία επί του κώδικα αποδεικνύεται, δεν διακηρύσσεται.

Το Πρότυπο διαρθρώνεται σε τέσσερα Μέρη. Το Μέρος I (Κανονιστικός Πυρήνας) διατυπώνει τη βασική απαίτηση, τις έντεκα αρχές, τις δέκα διατηρούμενες ικανότητες και τις θεμελιώδεις δοκιμασίες και έννοιες. Το Μέρος II (Μέθοδος) εκθέτει την Εκτίμηση Επιπτώσεων Ψηφιακού Δημοσίου Δικαίου, τη μέθοδο αναφοράς του Προτύπου για τον έλεγχο του κατά πόσον ο Κανονιστικός Πυρήνας τηρείται σε κάθε δημόσια λειτουργία. Το Μέρος III (Εφαρμογή) ορίζει πώς χρησιμοποιείται το Πρότυπο: τους τρόπους χρήσης, τον Φάκελο Ψηφιακής Δημόσιας Λειτουργίας, τις τρεις Βαθμίδες αξιολόγησης και τις εκθέσεις διαπιστώσεών τους, τις μορφές με τις οποίες μια αρμόδια αρχή μπορεί να προσδώσει ισχύ στο Πρότυπο, καθώς και τη σχέση του με άλλα μέσα. Το Μέρος IV (Διαχείριση και εφαρμογή με μέσα ήπιου δικαίου) εξηγεί πώς το Πρότυπο τίθεται σε διαβούλευση, υιοθετείται, τροποποιείται και εφαρμόζεται.

ΣΧΕΔΙΟ

Μέρος Ι — Κανονιστικός Πυρήνας

Ι.1 Σκοπός και φύση

Ι.1.1 Το «Εξουσία επί του Κώδικα: Πρότυπο Ψηφιακού Δημοσίου Δικαίου» («το Πρότυπο») καθορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να εξακολουθούν να πληρούνται κάθε φορά που μια δημόσια λειτουργία ασκείται, διαμεσολαβείται, περιορίζεται, ιεραρχείται ή διαμορφώνεται ουσιωδώς μέσω ψηφιακών συστημάτων.

Ι.1.2 Το Πρότυπο είναι νομικό πρότυπο: ένα συνεκτικό σύνολο κανονιστικών απαιτήσεων, συνοδευόμενο από μέθοδο αναφοράς για την εφαρμογή τους, το οποίο αποσκοπεί στη διασφάλιση ομοιόμορφης εφαρμογής από όλους τους φορείς και σε όλες τις έννομες τάξεις. Αντλεί το περιεχόμενό του από το συνταγματικό δίκαιο, το διοικητικό δίκαιο, το δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου και το τομεακό δίκαιο που διέπουν ήδη τη δημόσια εξουσία. Δεν δημιουργεί νέα ουσιαστικά δικαιώματα ούτε υποκαθιστά το εφαρμοστέο δίκαιο, το οποίο καθορίζει το περιεχόμενο κάθε απαίτησης και τη δυνατότητα επιβολής της σε κάθε έννομη τάξη.

Ι.1.3 Το Πρότυπο εφαρμόζεται στις ψηφιακά διαμεσολαβούμενες δημόσιες λειτουργίες που πληρούν τις προϋποθέσεις της Δοκιμασίας λειτουργικού πεδίου εφαρμογής (Ι.8.1), ανεξαρτήτως του αν η λειτουργία ασκείται από δημόσιο φορέα ή από ιδιωτικό φορέα που ενεργεί για λογαριασμό του.

Ι.2 Κανονιστική διατύπωση

Ι.2.1 Το «πρέπει» δηλώνει είτε μεθοδολογική προϋπόθεση για τη συναγωγή υποστηρίξιμου συμπεράσματος βάσει του Προτύπου είτε υποχρέωση που θεσπίζεται από το εφαρμοστέο δίκαιο. Κάθε Φάκελος Ψηφιακής Δημόσιας Λειτουργίας προσδιορίζει ποιο από τα δύο αυτά ερείσματα ισχύει. Η μη εκπλήρωση απαίτησης που διατυπώνεται με το «πρέπει» αποκλείει την αντίστοιχη κατηγορία απόφασης.

Ι.2.2 Το «θα πρέπει» εκφράζει ισχυρή προσδοκία του Προτύπου, από την οποία ένας φορέας μπορεί να αποκλίνει μόνο με καταγεγραμμένη και εμπεριστατωμένη αιτιολόγηση.

Ι.2.3 Το «μπορεί» εκφράζει επιτρεπόμενη επιλογή.

Ι.2.4 Μια μεθοδολογική πλημμέλεια βάσει του Προτύπου δεν συνιστά, αυτή καθαυτή, δικαστική διαπίστωση παρανομίας. Ομοίως, η απόφαση μη εφαρμογής του Προτύπου δεν αίρει καμία υφιστάμενη νομική υποχρέωση ενός φορέα.

Ι.3 Ορισμοί

Ι.3.1 Το Ψηφιακό Δημόσιο Δίκαιο είναι ο κλάδος του δικαίου που έχει ως αντικείμενο τη νομική συγκρότηση, την άσκηση, τη διαμεσολάβηση και τον έλεγχο της δημόσιας εξουσίας σε περιβάλλοντα ψηφιακής εξάρτησης.

Ι.3.2 Κώδικας είναι οι τεχνικά τυποποιημένοι και επιχειρησιακά ενεργοί μηχανισμοί μέσω των οποίων ένα ψηφιακό σύστημα ασκεί, διαμεσολαβεί, περιορίζει, ιεραρχεί ή με άλλον τρόπο διαμορφώνει ουσιωδώς μια δημόσια λειτουργία. Περιλαμβάνει τον πηγαίο κώδικα και τον εκτελέσιμο κώδικα λογισμικού· τους αλγορίθμους, τους υπολογιστικούς κανόνες, τα μοντέλα αποφάσεων και τα μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης· τις διαμορφώσεις των συστημάτων, τα κατώφλια, τις σταθμίσεις, τις παραμέτρους και τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις· τα μοντέλα δεδομένων, τα σχήματα, τις ταξινομήσεις και τα σύνολα δεδομένων εκπαίδευσης, δοκιμής, αναφοράς ή

ΣΧΕΔΙΟ

λειτουργίας· τις μηχανές ροής εργασιών, τους κανόνες αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων και τους κανόνες κλιμάκωσης· τις διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών και τους μηχανισμούς διαλειτουργικότητας και ανταλλαγής δεδομένων· τους μηχανισμούς ταυτότητας, επαλήθευσης ταυτότητας, εξουσιοδότησης, διαπιστευτηρίων και ελέγχου πρόσβασης· τα συστήματα καταγραφής, παρακολούθησης, κατάταξης, φιλτραρίσματος, αντιστοίχισης, συστάσεων και ειδοποίησης· την αρχιτεκτονική των πλατφορμών, τις διαμορφώσεις υπολογιστικού νέφους και τις ενσωματωμένες δικλίδες ασφάλειας· τις τεχνικές προδιαγραφές, τις απαιτήσεις των δημόσιων συμβάσεων, τους όρους των αδειών χρήσης και τις λειτουργίες του συστήματος που ελέγχονται από τον προμηθευτή· καθώς και τα πρωτόκολλα αλληλεπίδρασης ανθρώπου-μηχανής, εφόσον τα πρωτόκολλα αυτά δομούν, περιορίζουν, διοχετεύουν ή κατευθύνουν την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

Ι.3.3 Το δίκαιο, οι πολιτικές, οι διοικητικές οδηγίες, οι συμβάσεις και η ανθρώπινη διακριτική ευχέρεια δεν αποτελούν καθαυτά κώδικα απλώς και μόνο επειδή είναι γραπτά ή τυποποιημένα. Εμπίπτουν στον ορισμό μόνο στον βαθμό που μεταφέρονται σε ψηφιακό σύστημα, ενσωματώνονται σε αυτό ή καθίστανται επιχειρησιακά ενεργά μέσω αυτού.

Ι.3.4 Εξουσία επί του κώδικα είναι η νομικά θεμελιωμένη και θεσμικά αποτελεσματική ικανότητα των δημόσιων αρχών να κατανοούν, να κατευθύνουν, να περιορίζουν, να επιθεωρούν, να δοκιμάζουν, να αμφισβητούν, να διορθώνουν, να παρακάμπτουν, να αναστέλλουν, να αντικαθιστούν και, όπου απαιτείται, να τερματίζουν τα τεχνικά συστήματα μέσω των οποίων ασκούνται οι δημόσιες λειτουργίες. Προϋποθέτει ότι ο υπεύθυνος φορέας διατηρεί τη νομική ευθύνη για τη λειτουργία· επαρκή θεσμική γνώση και τεχνική κατάρτιση· πρόσβαση στα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, αρχεία, δεδομένα, μοντέλα, διαμορφώσεις, αρχεία καταγραφής και στοιχεία επιθεώρησης· αποτελεσματικό έλεγχο επί των ουσιωδών μεταβολών του συστήματος· την ικανότητα να παρέχει ενημέρωση, επεξηγήσεις, επανεξέταση, δυνατότητα αμφισβήτησης, διόρθωση και μέσα προσφυγής· επιχειρησιακή συνέχεια όταν ένας προμηθευτής, μια πλατφόρμα, ένα μοντέλο ή ένα στοιχείο υποδομής παρουσιάσει αστοχία ή καταστεί μη διαθέσιμο· καθώς και την εξουσία και την πρακτική ικανότητα να παρεμβαίνει όταν το σύστημα παράγει αποτελέσματα παράνομα, συνταγματικά πλημμελή, μη ασφαλή, εισάγοντα διακρίσεις, αναξιόπιστα ή θεσμικά μη αποδεκτά.

Ι.3.5 Η εξουσία επί του κώδικα δεν απαιτεί ο δημόσιος φορέας να έχει την κυριότητα του λογισμικού του ή να το αναπτύσσει ο ίδιος. Η εξωτερική ανάθεση, η σύναψη δημόσιων συμβάσεων, οι άδειες χρήσης, η εξάρτηση από το υπολογιστικό νέφος, τα συστήματα αποκλειστικής εκμετάλλευσης και η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα συνάδουν με την εξουσία επί του κώδικα, εφόσον δεν στερούν από τον υπεύθυνο φορέα την πρακτική ικανότητα να εκπληρώνει τις νομικές του υποχρεώσεις.

Ι.3.6 Η Εκτίμηση Επιπτώσεων Ψηφιακού Δημοσίου Δικαίου (DPLIA) είναι η μέθοδος αναφοράς του Προτύπου, η οποία εκτίθεται στο Μέρος ΙΙ, για τον εντοπισμό, την ανάλυση, την τεκμηρίωση και την επανεξέταση των συνεπειών δημοσίου δικαίου μιας ψηφιακά διαμεσολαβούμενης δημόσιας λειτουργίας, καθώς και για τη λήψη απόφασης επ' αυτών. Η DPLIA αποτελεί μέρος του Προτύπου και όχι χωριστή πράξη.

Ι.3.7 Ο Φάκελος Ψηφιακής Δημόσιας Λειτουργίας («ο Φάκελος») είναι το μοναδικό έγγραφο αναφοράς στο οποίο αποτυπώνεται μια αξιολόγηση βάσει του Προτύπου (ΙΙΙ.2).

Ι.3.8 Υπεύθυνος φορέας είναι ο δημόσιος φορέας που φέρει τη νομική ευθύνη για την αξιολογούμενη δημόσια λειτουργία.

ΣΧΕΔΙΟ

I.3.9 Αρμόδια αρχή είναι δημόσιος φορέας που έχει τη νομική εξουσία να προσδώσει ισχύ στο Πρότυπο εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων του· και **πράξη υιοθέτησης** είναι η πράξη με την οποία η αρχή αυτή προσδίδει την εν λόγω ισχύ (III.5).

I.3.10 Έκθεση διαπιστώσεων ως προς το Πρότυπο είναι το αποτέλεσμα μιας αξιολόγησης σε οποιαδήποτε Βαθμίδα αξιολόγησης (III.4). Δεν αποτελεί πιστοποιητικό, σήμα συμμόρφωσης ή δήλωση νομιμότητας.

I.4 Η βασική απαίτηση

> **Βασική απαίτηση**
>
> Κάθε φορέας που φέρει τη νομική ευθύνη για ψηφιακά διαμεσολαβούμενη δημόσια λειτουργία διατηρεί την εξουσία, τη γνώση, την πρόσβαση, τα αποδεικτικά στοιχεία, την ικανότητα και τα πρακτικά μέσα που είναι αναγκαία για να κατανοεί, να κατευθύνει, να περιορίζει, να επιθεωρεί, να αμφισβητεί, να διορθώνει, να παρακάμπτει, να αναστέλλει, να αντικαθιστά και, όπου απαιτείται, να τερματίζει τις τεχνικές και κοινωνικοτεχνικές διατάξεις μέσω των οποίων ασκείται η λειτουργία αυτή.

I.4.1 Η βασική απαίτηση ελέγχεται μέσω των δέκα διατηρούμενων ικανοτήτων (I.6) και των Έξι Πυλών (II.3). Οι ρήτρες κυριότητας και οι δηλώσεις πολιτικής έχουν σημασία, αλλά δεν συνιστούν απόδειξη. Το ερώτημα σε κάθε περίπτωση είναι αν τα δικαιώματα, η πρόσβαση, η εξουσία, τα αποδεικτικά στοιχεία και οι επιχειρησιακές ικανότητες υπάρχουν, έχουν ανατεθεί, είναι αξιοποιήσιμα και έχουν δοκιμαστεί υπό ρεαλιστικές συνθήκες.

I.5 Αρχές

Οι ακόλουθες έντεκα αρχές διατυπώνουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις για τη νόμιμη, συνταγματικά συνεχή, θεσμικά υπεύθυνη και ανθεκτική ψηφιακή διαμεσολάβηση των δημόσιων λειτουργιών.

Αρχή 1. Προσδιορισμός της δημόσιας λειτουργίας. Κάθε ψηφιακά διαμεσολαβούμενη δραστηριότητα πρέπει να αξιολογείται με βάση τη λειτουργία της και τα πρακτικά της αποτελέσματα και όχι με βάση τον θεσμικό χαρακτηρισμό, τη συμβατική μορφή, το μοντέλο κυριότητας ή την τεχνολογική περιγραφή της.

Αρχή 2. Νομική εξουσιοδότηση και συνταγματική συνέχεια. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν πρέπει να διακόπτει τη συνεχή εφαρμογή της νομιμότητας, της αρμοδιότητας, της δίκαιης διαδικασίας, της ισότητας, της αναλογικότητας, της αιτιολόγησης, της λογοδοσίας, της δικαστικής προστασίας και της πραγματικής προσφυγής.

Αρχή 3. Μη εκχωρήσιμη δημόσια ευθύνη. Ο υπεύθυνος δημόσιος φορέας πρέπει να διατηρεί τη νομική και θεσμική ευθύνη για τη δημόσια λειτουργία, ακόμη και όταν η τεχνική ανάπτυξη, η τεχνική λειτουργία, η υποδομή, η επεξεργασία δεδομένων ή η υποστήριξη αποφάσεων παρέχεται από ιδιωτικό φορέα.

Αρχή 4. Θεσμική εξουσία επί του κώδικα. Ο υπεύθυνος φορέας πρέπει να διατηρεί επαρκή νομική εξουσία, τεχνική πρόσβαση, γνώση, συμβατικά δικαιώματα, οργανωτική επάρκεια και επιχειρησιακή ικανότητα ώστε να κατανοεί, να εποπτεύει, να δοκιμάζει, να διορθώνει, να παρακάμπτει, να αναστέλλει, να αντικαθιστά ή να τερματίζει το οικείο σύστημα. Τα αποδεικτικά στοιχεία της ικανότητας αυτής οργανώνονται στους τέσσερις τομείς απόδειξης (I.7).

ΣΧΕΔΙΟ

Αρχή 5. Ιχνηλασιμότητα και ακεραιότητα των αποδεικτικών στοιχείων. Το σύστημα πρέπει να παράγει και να διαφυλάσσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για τη νομική του βάση, τις παραδοχές σχεδιασμού, τις πηγές δεδομένων, τους κανόνες λειτουργίας, τις ουσιώδεις μεταβολές, τις αποφάσεις, τις παρεμβάσεις, τα σφάλματα και τα αποτελέσματα.

Αρχή 6. Δυνατότητα αμφισβήτησης και προσφυγή. Τα θιγόμενα πρόσωπα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ουσιαστική ενημέρωση, επεξήγηση, επανεξέταση, διόρθωση, αμφισβήτηση και προσφυγή, ανάλογες προς τη φύση και τις συνέπειες της ψηφιακά διαμεσολαβούμενης δημόσιας λειτουργίας.

Αρχή 7. Διακυβέρνηση και στα έξι επίπεδα. Η συμμόρφωση με το εφαρμοστέο δίκαιο δεν μπορεί να διαπιστωθεί μόνο με την εξέταση του αλγορίθμου ή του τεχνικού στοιχείου. Το νομικό, το θεσμικό, το τεχνικό, το επίπεδο των δεδομένων, το επιχειρησιακό και το κοινωνικό επίπεδο αξιολογούνται από κοινού.

Αρχή 8. Έλεγχος των ιδιωτικών φορέων και των εξαρτήσεων. Οι συμβάσεις, οι άδειες χρήσης, οι ρυθμίσεις για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, οι περιορισμοί διανοητικής ιδιοκτησίας, οι εξαρτήσεις από το υπολογιστικό νέφος, οι κανόνες των πλατφορμών και τα συστήματα αποκλειστικής εκμετάλλευσης δεν πρέπει να εμποδίζουν τη δημόσια αρχή να εκπληρώνει τις νομικές της υποχρεώσεις ή να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

Αρχή 9. Ασφάλεια, ανθεκτικότητα και συνέχεια. Το ψηφιακό σύστημα πρέπει να σχεδιάζεται και να διακυβερνάται κατά τρόπο ώστε να διαφυλάσσονται η συνέχεια, η ακεραιότητα, η διαθεσιμότητα, η δυνατότητα ανάκαμψης και η νόμιμη άσκηση της δημόσιας λειτουργίας σε περίπτωση προβλέψιμης διατάραξης, αστοχίας, επίθεσης, αποχώρησης προμηθευτή ή τεχνολογικής μεταβολής.

Αρχή 10. Διασφάλιση σε όλον τον κύκλο ζωής. Η αξιολόγηση πρέπει να συνεχίζεται μετά τη θέση σε λειτουργία. Οι ουσιώδεις μεταβολές του δικαίου, του σκοπού, των δεδομένων, των μοντέλων, της διαμόρφωσης του συστήματος, των προμηθευτών, της υποδομής, του κινδύνου ή της θεσμικής ικανότητας πρέπει να αποτελούν έναυσμα για αναλογική επαναξιολόγηση.

Αρχή 11. Ολοκληρωμένη θεσμική κρίση. Η τελική απόφαση δεν πρέπει να περιορίζεται σε τεχνική βαθμολογία ή σε αυτοματοποιημένο αποτέλεσμα συμμόρφωσης. Ο υπεύθυνος φορέας πρέπει να διατυπώνει και να καταγράφει αιτιολογημένη κρίση δημοσίου δικαίου, βασισμένη στις Έξι Πύλες, στην ανάλυση των έξι επιπέδων, στην αιτιώδη σύνθεση, στη βεβαιότητα των αποδεικτικών στοιχείων, στους υπολειπόμενους κινδύνους και στους όρους συνέχισης της λειτουργίας του συστήματος.

I.6 Οι δέκα διατηρούμενες ικανότητες

I.6.1 Η βασική απαίτηση αποκτά επιχειρησιακό περιεχόμενο μέσω δέκα διατηρούμενων ικανοτήτων. Με την καθορισμένη σειρά τους, είναι οι εξής: Κατανόηση → Κατεύθυνση → Τεκμηρίωση → Επιθεώρηση → Εξήγηση → Διόρθωση → Παρέμβαση → Διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων → Συνέχεια → Έξοδος.

I.6.2 Οι ικανότητες είναι σωρευτικές και όχι προαιρετικές. Η επάρκεια σε μία ικανότητα δεν μπορεί να αντισταθμίσει την απουσία άλλης ικανότητας που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των νομικών υποχρεώσεων που συνδέονται με τη λειτουργία, και οι δέκα εξετάζονται από κοινού.

I.6.3 Η κυριότητα του πηγαίου κώδικα δεν είναι ο καθοριστικός παράγοντας. Ανάλογα με τη συνταγματική σημασία της λειτουργίας και τη φύση τυχόν εξάρτησης από ιδιωτικό φορέα, η πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα μπορεί να

ΣΧΕΔΙΟ

είναι απαραίτητη, χρήσιμη χωρίς να είναι απαραίτητη, ή περιττή. Το ζήτημα είναι λειτουργικό και όχι ιδιοκτησιακό.

I.6.4 Το απαιτούμενο βάθος κάθε ικανότητας κλιμακώνεται ανάλογα με τη συνταγματική σημασία της λειτουργίας, τη σοβαρότητα και την αναστρεψιμότητα των δυνητικών επιπτώσεων, τον βαθμό εξάρτησης από ιδιωτικούς φορείς και τη δυσκολία που θα αντιμετώπιζε ένα θιγόμενο πρόσωπο για να αποκτήσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με όσα συνέβησαν. Το Πρότυπο δεν καθιερώνει αντικειμενική ευθύνη για κάθε αστοχία συστήματος ούτε απαιτεί από κάθε δημόσια αρχή να διατηρεί εσωτερική ικανότητα τεχνολογίας λογισμικού.

Αρ.	Ικανότητα	Απαιτούμενη θεσμική δυνατότητα	Ενδεικτικά αποδεικτικά στοιχεία	Τομέας απόδειξης
1	Κατανόηση	Να περιγράφει πώς η ψηφιακή διάταξη επηρεάζει ουσιωδώς τη λειτουργία, καθώς και τα επιχειρησιακά όρια και τους γνωστούς τρόπους αστοχίας της διάταξης.	Χάρτης λειτουργίας· περιγραφή της αρχιτεκτονικής· ανάλυση περιορισμών· αρχείο επάρκειας του προσωπικού· ανεξάρτητη τεχνική εξήγηση.	Γνώση
2	Κατεύθυνση	Να έχει υπό τον έλεγχό του τους νόμιμους σκοπούς, την ισχύουσα πολιτική, τα εφαρμοζόμενα κατώφλια, τον θιγόμενο πληθυσμό και κάθε ουσιώδη μεταβολή τους.	Αρχείο δικαιωμάτων λήψης αποφάσεων· έγκριση αλλαγών· δεσμευτικοί για τον προμηθευτή όροι ελέγχου αλλαγών· αρχείο καταγραφής εγκρίσεων.	Διακυβέρνηση
3	Τεκμηρίωση	Να ανασυνθέτει τα σχετικά δεδομένα, τους κανόνες, τις εκδόσεις, τις παρεμβάσεις και την πορεία που οδήγησε σε κάθε απόφαση.	Διαδρομή προέλευσης των δεδομένων· ιστορικό διαμορφώσεων και εκδόσεων· διοικητικά και τεχνικά αρχεία.	Γνώση
4	Επιθεώρηση	Να καθιστά δυνατό τον εξειδικευμένο και δεόντως ανεξάρτητο έλεγχο των επιδόσεων, των αρχείων καταγραφής, των δικλίδων ελέγχου και των αποδεικτικών στοιχείων που κατέχει ο προμηθευτής. Να ασκεί το δικαίωμα επιθεώρησης και όχι απλώς να το διαθέτει.	Ασκήσιμα δικαιώματα πρόσβασης· διενεργηθείσες επιθεωρήσεις· αποτελέσματα δοκιμών· αρχεία πρόσβασης.	Απάντηση
5	Εξήγηση	Να παρέχει κατανοητή και εξατομικευμένη αιτιολογία, επαρκή ώστε το θιγόμενο πρόσωπο να κατανοήσει μια απόφαση και, κατά περίπτωση, να την αμφισβητήσει.	Δοκιμές εξήγησης με χρήστες· αιτιολογημένες αποφάσεις· υποδείγματα αιτιολογίας· διαδικασίες γνωστοποίησης.	Γνώση
6	Διόρθωση	Να εντοπίζει και να διορθώνει σφάλματα στα δεδομένα, στη λογική και στα αποτελέσματα, και να επεκτείνει τη διόρθωση σε κάθε απόφαση που επηρεάστηκε από το σφάλμα.	Δοκιμές διόρθωσης και επέκτασής της· εντοπισμός των επηρεαζόμενων υποθέσεων· αρχεία επανάληψης διαδικασιών.	Απάντηση

Αρ.	Ικανότητα	Απαιτούμενη θεσμική δυνατότητα	Ενδεικτικά αποδεικτικά στοιχεία	Τομέας απόδειξης
7	Παρέμβαση	Να παρακάμπτει, να περιορίζει, να αναστέλλει ή να επαναφέρει με ασφάλεια σε προηγούμενη κατάσταση τη λειτουργία του συστήματος, με εξουσιοδοτημένη ενέργεια.	Δοκιμασμένες διαδικασίες παρέμβασης· εκπαιδευμένοι υπάλληλοι· αρμοδιότητα κλιμάκωσης και σχετικά αρχεία καταγραφής.	Διακυβέρνηση
8	Διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων	Να διατηρεί τα αποδεικτικά στοιχεία αξιοποιήσιμα για καταγγελίες, επανεξέταση, δικαστικές διαφορές, έρευνες και άντληση διδαγμάτων, σύμφωνα με τους νόμιμους κανόνες διατήρησης.	Πρόγραμμα διατήρησης· νομική δέσμευση διατήρησης· προστατευμένα αρχεία καταγραφής· έλεγχοι πρόσβασης.	Απάντηση
9	Συνέχεια	Να εκπληρώνει τις ουσιώδεις νομικές υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια διακοπής λειτουργίας, επίθεσης ή αστοχίας προμηθευτή.	Δοκιμασμένη εφεδρική λύση· εναλλακτικός δίαυλος· ασκήσεις αποκατάστασης· πόροι συνέχειας.	Αντοχή
10	Έξοδος	Να μεταφέρει, να αντικαθιστά ή να τερματίζει ένα σύστημα ή τη σχέση με έναν προμηθευτή, διαφυλάσσοντας την υποκείμενη νομική υποχρέωση.	Κοστολογημένο σχέδιο μετάβασης· δοκιμές φορητότητας· δικαιώματα συνδρομής· διαφύλαξη των εκκρεμών αξιώσεων· διενεργηθείσα άσκηση εξόδου.	Αντοχή

Πίνακας I.1. Οι δέκα διατηρούμενες ικανότητες με την καθορισμένη σειρά τους και ο τομέας απόδειξης στον οποίο ανήκει καθεμία.

I.6.5 Τα αρχεία πρέπει να επαρκούν για την ανασύνθεση και την προσφυγή, τηρουμένων των νόμιμων απαιτήσεων ελαχιστοποίησης των δεδομένων και εμπιστευτικότητας και των νόμιμων ορίων διατήρησης. Η διόρθωση πρέπει να εντοπίζει κάθε επηρεαζόμενη απόφαση και να προβλέπει νόμιμη οδό για την αντιμετώπισή της, με καταγραφή τυχόν ορίων στην επανάληψη της διαδικασίας και των συνεπειών τους.

I.7 Οι τέσσερις τομείς απόδειξης

I.7.1 Οι τέσσερις τομείς απόδειξης ομαδοποιούν τις δέκα ικανότητες ανάλογα με το είδος των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτεί καθεμία. Αποτελούν βοήθημα για την οργάνωση των αποδεικτικών στοιχείων και όχι δεύτερο σύνολο βαθμολογούμενων στοιχείων, και δεν μεταβάλλουν την καθορισμένη σειρά των ικανοτήτων.

Τομέας απόδειξης	Ικανότητες	Ερώτημα	Συνήθη αποδεικτικά στοιχεία
Γνώση	Κατανόηση · Τεκμηρίωση · Εξήγηση	Μπορεί ο φορέας να περιγράψει πώς ασκείται η λειτουργία, πού βρίσκονται τα όριά της και γιατί προέκυψε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα;	Αρχιτεκτονική, διαδρομή προέλευσης των δεδομένων, χάρτης εξαρτήσεων, στοιχεία για την επάρκεια του προσωπικού, αιτιολογία ανά υπόθεση.

ΣΧΕΔΙΟ

Τομέας απόδειξης	Ικανότητες	Ερώτημα	Συνήθη αποδεικτικά στοιχεία
Διακυβέρνηση	Κατεύθυνση · Παρέμβαση	Μπορεί ο φορέας να κατευθύνει τις ουσιώδεις επιλογές και μεταβολές και να διακόπτει τη λειτουργία του συστήματος;	Συμβατικά δικαιώματα και δικαιώματα πρόσβασης, αρχεία ελέγχου αλλαγών, δικαιώματα παρέμβασης που έχουν ασκηθεί (και δεν υφίστανται απλώς).
Απάντηση	Επιθεώρηση · Διόρθωση · Διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων	Μπορεί ο φορέας να υποβληθεί σε έλεγχο, να διορθώσει σφάλματα και να διαφυλάξει αποδεικτικά στοιχεία για σκοπούς επανεξέτασης;	Διενεργηθείσες επιθεωρήσεις, αρχεία διόρθωσης και επέκτασής της, αρχεία διατήρησης και νομικής δέσμευσης διατήρησης.
Αντοχή	Συνέχεια · Έξοδος	Μπορεί ο φορέας να συνεχίσει να εκπληρώνει τις νομικές του υποχρεώσεις και να αποχωρήσει από μια εξάρτηση;	Αποτελέσματα ασκήσεων, ανεξάρτητες δοκιμές, αντιμετώπιση συμβάντων, ασκήσεις εξόδου.

Πίνακας Ι.2. Οι τέσσερις τομείς απόδειξης.

Ι.8 Θεμελιώδεις δοκιμασίες και έννοιες

Ι.8.1 Δοκιμασία λειτουργικού πεδίου εφαρμογής

Ι.8.1.1 Το Πρότυπο εφαρμόζεται όταν πληρούνται τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις: α) ασκείται δημόσια εξουσία — το ζήτημα αφορά την άσκηση, την οργάνωση, τον έλεγχο ή τη συνέχεια μιας δημόσιας λειτουργίας συνταγματικού ενδιαφέροντος, είτε αυτή ασκείται απευθείας από δημόσιο φορέα είτε από ιδιωτικό φορέα που ενεργεί για λογαριασμό του· β) ένα ψηφιακό σύστημα επηρεάζει ουσιωδώς την άσκηση αυτή, διαμορφώνοντας την ουσία, τη διαδικασία ή το αποτέλεσμά της, τα οποία θα ήταν διαφορετικά χωρίς το σύστημα· και γ) η επιρροή αυτή έχει συνταγματική σημασία, καθώς επηρεάζει τη νομιμότητα, τη λογοδοσία, τα δικαιώματα, τη δημοκρατική διακυβέρνηση ή τη θεσμική ανθεκτικότητα.

Ι.8.1.2 Η ουσιώδης επιρροή μπορεί να ασκείται μέσω συστάσεων, προεπιλογών, μητρώων αναφοράς ή σωρευτικών αποτελεσμάτων της δρομολόγησης των χρηστών μεταξύ υπηρεσιών. Η εξέταση αφορά την πραγματική λειτουργία και όχι τον χαρακτηρισμό που φέρει ένα σύστημα: ένα εργαλείο που περιγράφεται ως υποστήριξη αποφάσεων μπορεί να καθορίζει τα αποτελέσματα με ονομαστική μόνο ανθρώπινη συμμετοχή.

Ι.8.1.3 Εάν δεν πληρούται οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις, το ζήτημα δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Προτύπου. Η συνήθης ψηφιακή διευκόλυνση χωρίς ουσιώδη σημασία από πλευράς δημοσίου δικαίου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής· ένα μικρό σύστημα μπορεί, ωστόσο, να εμπίπτει σε αυτό όταν επηρεάζει τα δικαιώματα ή τον έλεγχο. Η αβεβαιότητα δεν αποδεικνύει ότι μια λειτουργία βρίσκεται εκτός πεδίου εφαρμογής: ένα αβέβαιο όριο απαιτεί αποδεικτικά στοιχεία και καταγεγραμμένη προσωρινή αξιολόγηση, και το όριο επανεξετάζεται όταν η λειτουργία ή οι εξαρτήσεις της μεταβάλλονται ουσιωδώς.

Ι.8.2 Δοκιμασία ιδιωτικού φορέα

Ι.8.2.1 Όταν ιδιωτικός φορέας συμμετέχει σε λειτουργία που πληροί τις προϋποθέσεις της Δοκιμασίας λειτουργικού πεδίου εφαρμογής, με τη Δοκιμασία ιδιωτικού φορέα εξετάζεται αν η συμμετοχή αυτή ενεργοποιεί τη μη

εκχωρήσιμη δημόσια ευθύνη και επιβάλλει ενισχυμένα μέτρα ελέγχου. Τα σκέλη της είναι τα εξής: α) λειτουργική υποκατάσταση — ο ιδιωτικός φορέας εκτελεί καθήκον το οποίο διαφορετικά θα όφειλε να εκτελέσει ο δημόσιος φορέας· β) πρακτικά αναντικατάστατος χαρακτήρας — ο οποίος εκτιμάται με βάση την τεκμηρίωση, τα δικαιώματα επιθεώρησης, τον έλεγχο των μεταβολών, τη διατήρηση των αποδεικτικών στοιχείων και την ικανότητα εξόδου· και γ) μετατόπιση της λογοδοσίας — η συνήθης λογοδοσία δημοσίου δικαίου (αιτιολόγηση, επανεξέταση, προσφυγή) δεν μπορεί να φθάσει απευθείας στον ιδιωτικό φορέα.

Ι.8.2.2 Όταν πληρούνται όλα τα σκέλη, η συμπεριφορά του ιδιωτικού φορέα υπόκειται στην ίδια αυστηρότητα που ισχύει για αμιγώς δημόσιο φορέα ο οποίος ασκεί την ίδια λειτουργία, και απαιτούνται ενισχυμένα μέτρα ελέγχου· μια σοβαρή μεμονωμένη εξάρτηση μπορεί να δικαιολογεί στοχευμένες εγγυήσεις. Η δοκιμασία αναδεικνύει ανάγκες διακυβέρνησης. Ο καταλογισμός στο κράτος, η άμεση ευθύνη του προμηθευτή και η υπαγωγή σε δικαστικό έλεγχο παραμένουν ζητήματα του εφαρμοστέου δικαίου.

Ι.8.2.3 Η Δοκιμασία λειτουργικού πεδίου εφαρμογής και η Δοκιμασία ιδιωτικού φορέα απαντούν διαδοχικά σε διαφορετικά ερωτήματα και δεν συγχωνεύονται: η πρώτη προσδιορίζει το ζήτημα δημοσίου δικαίου· η δεύτερη καθορίζει αν συγκεκριμένος ιδιωτικός φορέας που συμμετέχει σε αυτό υπέχει υποχρεώσεις δημοσίου δικαίου.

Ι.8.3 Αρχιτεκτονική διακυβέρνησης έξι επιπέδων

Επίπεδο	Βασικό ερώτημα
1. Συνταγματικό και νομικο-κανονιστικό	Ποια εξουσιοδότηση, ποια δικαιώματα, ποιες υποχρεώσεις και ποιοι τομεακοί κανόνες συγκροτούν τη λειτουργία, και πληροί η εντολή τις απαιτήσεις της νομιμότητας και της αναλογικότητας;
2. Θεσμική ευθύνη	Ποιος έχει την ευθύνη της λειτουργίας, ποιος τη χρηματοδοτεί, την εκτελεί, την εποπτεύει και την τροποποιεί, και είναι η ευθύνη αυτή ανιχνεύσιμη σε όλες τις σχέσεις εκχώρησης και τις σχέσεις με προμηθευτές;
3. Δεδομένα και υποδομές	Από ποια μητρώα, μοντέλα, διεπαφές, υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους, ρυθμίσεις διαλειτουργικότητας και ποια αρχιτεκτονική ασφάλειας εξαρτάται η λειτουργία;
4. Απόφαση και παροχή υπηρεσιών	Πώς ασκείται η λειτουργία στο σημείο λήψης της απόφασης — μέσω αλγορίθμων, αυτοματοποίησης ή δομής διακριτικής ευχέρειας;
5. Λογοδοσία και εποπτεία	Φθάνουν η αιτιολόγηση, η επιθεώρηση, η καταγγελία, η διοικητική προσφυγή και ο δικαστικός έλεγχος στα αρχεία που παρήγαγε το επίπεδο της απόφασης;
6. Ανθεκτικότητα και συνέχεια	Τι συμβαίνει με τη λειτουργία σε περίπτωση διακοπής, αποχώρησης προμηθευτή, επίθεσης, κρίσης ή μετάβασης;

Πίνακας Ι.3. Η Αρχιτεκτονική διακυβέρνησης έξι επιπέδων.

Ι.8.3.1 Τα επίπεδα είναι αναλυτικά διακριτά, αλλά θεσμικά αλληλεξαρτώμενα. Ένα ελάττωμα σε ένα επίπεδο εκδηλώνεται κατά κανόνα σε άλλο: μια μη ανιχνεύσιμη ευθύνη (Επίπεδο 2) αποκαλύπτεται όταν δοκιμάζεται η λογοδοσία (Επίπεδο 5)· μια ανεξέταστη εξάρτηση (Επίπεδο 3) μετατρέπεται σε κρίση συνέχειας κατά την ανανέωση (Επίπεδο 6). Η αρχιτεκτονική είναι αιτιώδης χάρτης, όχι έβδομη Πύλη ούτε παράλληλος κατάλογος ελέγχου.

I.8.4 Συνταγματική υποδομή

I.8.4.1 Ως συνταγματική υποδομή νοούνται τα ψηφιακά συστήματα — συστήματα ταυτότητας, μητρώα, ρυθμίσεις υπολογιστικού νέφους, επίπεδα διαλειτουργικότητας — που έχουν καταστεί μέρος των θεσμικών θεμελίων μέσω των οποίων τα πρόσωπα ασκούν δικαιώματα και οι δημόσιοι φορείς επιτελούν συνταγματικές λειτουργίες, ούτως ώστε η αστοχία τους να διακόπτει τον συνταγματικό βίο και όχι απλώς να προκαλεί επιχειρησιακή δυσχέρεια. Μια υποδομή είναι συνταγματικά κρίσιμη όταν η αστοχία της ή η απώλεια του ελέγχου της θα καθιστούσε αδύνατη την άσκηση ουσιωδών δικαιωμάτων ή τη νόμιμη λειτουργία του κράτους.

I.8.5 Μη εκχωρήσιμη δημόσια ευθύνη

I.8.5.1 Μια δημόσια αρχή μπορεί να εκχωρήσει ένα καθήκον χωρίς να εκχωρεί την υποχρέωση λογοδοσίας που το συνοδεύει: η υποχρέωση αυτή δεν μεταβιβάζεται μαζί με το ίδιο το καθήκον. Η τεχνική εξωτερική ανάθεση δεν μπορεί να αφήνει το θιγόμενο πρόσωπο χωρίς φορέα που υπέχει υποχρέωση λογοδοσίας ή χωρίς πρακτικά αξιοποιήσιμη οδό διόρθωσης. Η φράση «Υπεύθυνος είναι ο προμηθευτής» δεν υποκαθιστά νομίμως τη θεσμική υποχρέωση λογοδοσίας.

ΣΧΕΔΙΟ

Μέρος II — Μέθοδος: Εκτίμηση Επιπτώσεων Ψηφιακού Δημοσίου Δικαίου

II.1 Φύση της μεθόδου

II.1.1 Το Πρότυπο ορίζει τι πρέπει να εξακολουθεί να ισχύει· η DPLIA είναι η μέθοδος αναφοράς του Προτύπου με την οποία ελέγχεται αν αυτό ισχύει σε συγκεκριμένη δημόσια λειτουργία. Η DPLIA δεν αντικαθιστά τις εξειδικευμένες νομικές και τεχνικές εκτιμήσεις ούτε τις εκτιμήσεις κινδύνου ή δικαιωμάτων, όπου αυτές εξακολουθούν να απαιτούνται από τον νόμο. Συνεξετάζει τα πορίσματά τους, ως αποδεικτικά στοιχεία, με γνώμονα τον Κανονιστικό Πυρήνα.

II.1.2 Η μέθοδος πρέπει να μπορεί να καταλήγει σε ευνοϊκό συμπέρασμα όταν τα αποδεικτικά στοιχεία το στηρίζουν. Η αξία της έγκειται στην ποιότητα των αιτιολογιών, των αποφάσεων και των εγγυήσεων, και όχι στον αριθμό των δυσμενών διαπιστώσεων ή στον όγκο της παραγόμενης τεκμηρίωσης.

II.1.3 Οι Πύλες οδηγούν σε διαπιστώσεις, όχι σε βαθμολογίες. Δεν υπολογίζεται συνολική βαθμολογία, και η νομιμότητα δεν μπορεί να θεμελιωθεί με την άθροιση ευνοϊκών αποτιμήσεων ικανοτήτων ούτε με τη στάθμιση ενός παράνομου σχεδιασμού έναντι της αναμενόμενης αποδοτικότητας.

II.2 Τα έξι βήματα

II.2.1 Η DPLIA διεξάγεται σε έξι βήματα. Η αρίθμηση των βημάτων οργανώνει την εργασία· δεν επιτρέπει να θεωρηθεί οριστικά ότι μια Πύλη πληρούται προτού ελεγχθούν τα αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία αυτή εξαρτάται. Αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται σε μεταγενέστερο βήμα μπορεί να μεταβάλουν οποιαδήποτε προγενέστερη διαπίστωση, και μια ουσιώδης μεταβολή μπορεί να επαναφέρει την αξιολόγηση στο Βήμα 1. Οι πρώιμες διαπιστώσεις είναι προσωρινές όταν εξαρτώνται από αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται αργότερα· η Θεσμική Απόφαση απαιτεί την εναρμόνισή τους.

Βήμα	Ονομασία	Εργασία	Αποτέλεσμα στον Φάκελο
1	Πεδίο εφαρμογής	Άνοιγμα του Φακέλου κατά τη σύλληψη της πολιτικής, την προμήθεια, την ανανέωση, την ουσιώδη μεταβολή ή το συμβάν· προσδιορισμός του υπευθύνου, του επιδιωκόμενου αποτελέσματος και του σημείου απόφασης· εφαρμογή της Δοκιμασίας λειτουργικού πεδίου εφαρμογής· καθορισμός της Βαθμίδας αξιολόγησης (III.3).	Συμπέρασμα προκαταρκτικού ελέγχου· υπεύθυνος· οριοθέτηση· Βαθμίδα αξιολόγησης· έναυσμα επανεξέτασης.
2	Χάρτης λειτουργίας	Οριοθέτηση της λειτουργίας και των εξαρτήσεών της· χαρτογράφηση των έξι επιπέδων· εφαρμογή της Δοκιμασίας ιδιωτικού φορέα· προσδιορισμός των θιγόμενων προσώπων· ευρετηρίαση των εισαγόμενων εξειδικευμένων αποδεικτικών στοιχείων.	Χάρτης λειτουργίας· ευρετήριο εξαρτήσεων και αποδεικτικών στοιχείων· ανάλυση θιγόμενων προσώπων.

ΣΧΕΔΙΟ

Βήμα	Ονομασία	Εργασία	Αποτέλεσμα στον Φάκελο
3	Έξι Πύλες	Έλεγχος της λειτουργίας ως προς κάθε Πύλη και αποτίμηση των δέκα ικανοτήτων, με καταγραφή της πηγής και της βεβαιότητας των αποδεικτικών στοιχείων για κάθε διαπίστωση.	Διαπιστώσεις Πυλών με επιμέρους διαπιστώσεις· αποτιμήσεις ικανοτήτων.
4	Αιτιώδης σύνθεση	Συνδυαστική ανάγνωση των διαπιστώσεων για τις Πύλες, τις ικανότητες και τα επίπεδα ως αιτιωδών αλυσίδων· χωριστή διατύπωση του κινδύνου, της βεβαιότητας των αποδεικτικών στοιχείων και της ακεραιότητας της εφαρμογής.	Αιτιώδης σύνθεση· υπολειπόμενοι κίνδυνοι· αποκλίνουσες απόψεις.
5	Θεσμική Απόφαση	Λήψη αιτιολογημένης απόφασης σε μία από τις οκτώ κατηγορίες, με όρους, υπευθύνους, προθεσμίες και συνέπειες.	Υπογεγραμμένη απόφαση· μητρώο όρων· έκθεση διαπιστώσεων.
6	Επανεξέταση κατά τον κύκλο ζωής	Παρακολούθηση της επιχειρησιακής λειτουργίας, της ενημέρωσης και της επανόρθωσης· επαναξιολόγηση βάσει χρονοδιαγράμματος ή λόγω ουσιώδους μεταβολής· διαχείριση μετάβασης ή εξόδου.	Χρονοδιάγραμμα επανεξετάσεων· αρχείο εναυσμάτων· επικαιροποιημένες διαπιστώσεις.

Πίνακας II.1. Τα έξι βήματα της DPLIA.

Βήμα 1 — Πεδίο εφαρμογής

II.2.2 Η αξιολόγηση αρχίζει όταν μια λειτουργία βρίσκεται στο στάδιο της σύλληψης, της προμήθειας ή της ανανέωσης, όταν μεταβάλλεται ουσιωδώς ή όταν εμπλέκεται σε συμβάν. Ο υπεύθυνος φορέας ανοίγει τον Φάκελο, κατονομάζει τον υπεύθυνο που λογοδοτεί και καταγράφει το επιδιωκόμενο δημόσιο αποτέλεσμα και την απόφαση την οποία θα υποστηρίξει η αξιολόγηση. Εφαρμόζει τη Δοκιμασία λειτουργικού πεδίου εφαρμογής (I.8.1) μία φορά, πριν από την εξέταση οποιασδήποτε Πύλης· η δοκιμασία δεν αποτελεί η ίδια Πύλη.

II.2.3 Για λειτουργία που κρίνεται εκτός πεδίου εφαρμογής συντάσσεται αιτιολογημένη καταγραφή προκαταρκτικού ελέγχου, στην οποία κατονομάζονται ο υπεύθυνος και ένα έναυσμα επανεξέτασης. Οι συνήθεις νομικές και διοικητικές υποχρεώσεις εξακολουθούν να ισχύουν. Για λειτουργία εντός πεδίου εφαρμογής, ο φορέας καθορίζει τη Βαθμίδα αξιολόγησης σύμφωνα με το σημείο III.3 και καταγράφει τους λόγους.

Βήμα 2 — Χάρτης λειτουργίας

II.2.4 Ο Χάρτης λειτουργίας οριοθετεί τη λειτουργία και προσδιορίζει τις εξαρτήσεις της: τους εμπλεκομένους, τα δεδομένα, τα συστήματα, τους προμηθευτές, τα μέσα προσφυγής και τις εφεδρικές ρυθμίσεις στις οποίες αυτή στηρίζεται. Χαρτογραφεί τη λειτουργία στα έξι επίπεδα (I.8.3), εφαρμόζει τη Δοκιμασία ιδιωτικού φορέα (I.8.2) σε κάθε ιδιωτικό φορέα με ουσιώδη συμμετοχή και προσδιορίζει τα θιγόμενα πρόσωπα, τα στοιχεία ευαλωτότητάς τους και τα διακυβευόμενα συμφέροντα.

II.2.5 Τα εξειδικευμένα αποδεικτικά στοιχεία — εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα, δοκιμή ασφάλειας — ευρετηριάζονται με παραπομπή, με μνεία της πηγής, της έκδοσης, του κατόχου, του νομικού πεδίου εφαρμογής και της κατάστασης επαλήθευσής τους. Μια εξειδικευμένη έκθεση που έχει ολοκληρωθεί αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο προς εκτίμηση, όχι

οριστική απάντηση σε κάθε ζήτημα του αντικειμένου της. Το ερώτημα που ενδιαφέρει είναι τι αποδεικνύει η έκθεση για τη συγκεκριμένη λειτουργία και τι παραμένει ανεπίλυτο στα σημεία διεπαφής.

Βήμα 3 — Οι Έξι Πύλες

II.2.6 Οι Έξι Πύλες Δημοσίου Δικαίου («Έξι Πύλες») μετατρέπουν τις νομικές και συνταγματικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται στη λειτουργία σε ρητές διαπιστώσεις. Κάθε Πύλη διατυπώνει ένα κρίσιμο ερώτημα, τα ζητήματα που καλύπτει και έναν ανασταλτικό κανόνα. Η πλήρης αξιολόγηση εξετάζει και τις έξι Πύλες· για κάθε επιμέρους ερώτημα που θεωρείται μη εφαρμόσιμο απαιτείται καταγεγραμμένη αιτιολογία.

Πύλη	Κρίσιμο ερώτημα	Περιλαμβάνει	Ανασταλτικός κανόνας
1. Νόμιμη εντολή	Διαθέτει ο φορέας ειδική νόμιμη αρμοδιότητα και θεμιτό δημόσιο σκοπό για τη λειτουργία αυτή;	Αρμοδιότητα και δικαιοδοσία· ειδικότητα της εξουσιοδότησης· δημόσιος σκοπός και θιγόμενος πληθυσμός· περιορισμός του σκοπού· συνέπεια μεταξύ του κανόνα που έχει ενσωματωθεί στον κώδικα και του κανόνα δικαίου.	Η λειτουργία δεν πρέπει να υλοποιείται χωρίς προσδιορίσιμη, ισχύουσα και επαρκώς ειδική νομική βάση για τον σκοπό και τον πληθυσμό της.
2. Σχεδιασμός δικαιολογημένος ως προς τα δικαιώματα	Είναι ο σχεδιασμός αναγκαίος, αναλογικός, απαλλαγμένος από διακρίσεις και προσβάσιμος, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων;	Αποδεικτικά στοιχεία για το πρόβλημα και εναλλακτικές λύσεις· ηπιότερα μέσα· οφέλη, βάρη και αναστρεψιμότητα· επιπτώσεις σε ομάδες και κατανομή των επιπτώσεων· προσβασιμότητα· ευαλωτότητα.	Ένας σχεδιασμός δεν πρέπει να υλοποιείται όταν ηπιότερο μέσο επιτυγχάνει τον ίδιο σκοπό ή όταν οι επιπτώσεις σε ομάδες δεν έχουν εκτιμηθεί για λειτουργία Βαθμίδας αξιολόγησης 2 ή 3. Η υποβολή αναφορών δεν μπορεί να θεραπεύσει παράνομη διάκριση ή δυσανάλογη επέμβαση.
3. Δημόσια ευθύνη	Υπάρχει ένας δημόσιος φορέας, με ονομαστικά ορισμένο υπεύθυνο απόφασης, ο οποίος μπορεί να προσδιοριστεί και υπέχει υποχρέωση λογοδοσίας για τη λειτουργία;	Νόμιμη κατανομή της ευθύνης μεταξύ δημόσιων, ιδιωτικών και κατανεμημένων φορέων· ρυθμίσεις εκχώρησης, δημόσιων συμβάσεων και χρήσης δεδομένων· δίαυλοι κλιμάκωσης.	Η λειτουργία πρέπει να διαθέτει ονομαστικά ορισμένο υπεύθυνο απόφασης εντός του δημόσιου τομέα πριν από οποιαδήποτε δέσμευση για προμήθεια.
4. Επιχειρησιακός έλεγχος	Μπορεί ο φορέας να διακυβερνά νόμιμα και αποτελεσματικά τα δεδομένα, τον κώδικα, τους προμηθευτές, τις μεταβολές και τις παρεμβάσεις που διαμορφώνουν ουσιωδώς τη λειτουργία;	Νόμιμη πρόσβαση στα δεδομένα και διόρθωσή τους· συμβατικός έλεγχος των ουσιωδών εξαρτήσεων· έλεγχος αλλαγών, διαχείριση εκδόσεων, πρόσβαση στα αρχεία καταγραφής και ανεξάρτητες δοκιμές· ικανότητα επιθεώρησης, διόρθωσης, περιορισμού και ανακατεύθυνσης.	Για λειτουργίες με σημαντική επίπτωση στα δικαιώματα, η αδυναμία επιθεώρησης, παρέμβασης ή διόρθωσης ως προς μια ουσιώδη επίπτωση πρέπει να αποκλείει τη θέση του συστήματος σε λειτουργία έως ότου αποδειχθεί η ύπαρξη ελέγχου. Μια συμβατική δέσμευση που δεν έχει ποτέ ενεργοποιηθεί δεν αρκεί από μόνη της.

Πύλη	Κρίσιμο ερώτημα	Περιλαμβάνει	Ανασταλτικός κανόνας
5. Αποδεικτικά στοιχεία, επανεξέταση και προσφυγή	Μπορούν ο φορέας και το θιγόμενο πρόσωπο να ανασυνθέσουν, να κατανοήσουν, να αμφισβητήσουν και να διορθώσουν ένα σημαντικό αποτέλεσμα ή μια σημαντική αστοχία;	Διοικητικά και τεχνικά αποδεικτικά στοιχεία· κατανοητή αιτιολόγηση· ουσιαστική ανθρώπινη ή θεσμική επανεξέταση· ετοιμότητα για καταγγελία, διοικητική προσφυγή, διαμεσολαβητή, ρυθμιστική αρχή και δικαστικό έλεγχο· διόρθωση ατομικών και συστημικών σφαλμάτων, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης της διόρθωσης.	Για λειτουργίες με σημαντική επίπτωση στα δικαιώματα, η έλλειψη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, ουσιαστικής δυνατότητας αμφισβήτησης ή αποτελεσματικής διόρθωσης πρέπει να αποκλείει τη συνήθη θέση του συστήματος σε λειτουργία. Μια δημοσιευμένη περιγραφή ή μια απλώς τυπική ανθρώπινη παρουσία δεν θεμελιώνει την ύπαρξη προσφυγής.
6. Συνέχεια και έξοδος	Μπορεί ο φορέας να συνεχίσει να εκπληρώνει τις νομικές του υποχρεώσεις σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας, επίθεσης, αστοχίας προμηθευτή, μεταβολής, ανανέωσης ή τερματισμού, και να αποχωρήσει χωρίς να εγκαταλείψει δικαιώματα, αποδεικτικά στοιχεία ή την υπηρεσία;	Δοκιμασμένη συνέχεια και μη ψηφιακή εφεδρική λύση· διοίκηση συμβάντων και ασφαλής υποβάθμιση της λειτουργίας· φορητότητα, αλλαγή προμηθευτή και συνδρομή κατά τη μετάβαση· διαφύλαξη των αποδεικτικών στοιχείων, των εκκρεμών διαδικασιών και των διορθώσεων κατά τη μετάβαση.	Η συνέχεια και η έξοδος πρέπει να δοκιμάζονται προτού καταστεί αναπόφευκτη μια απόφαση ανανέωσης ή πρόωρης λύσης της σύμβασης, και όχι αφότου η εξάρτηση καταστεί μη αναστρέψιμη.

Πίνακας II.2. Οι Έξι Πύλες Δημοσίου Δικαίου

II.2.7 Η Πύλη 4 δεν είναι γενική βαθμολογία κυβερνοασφάλειας και δεν κρίνει αν το θιγόμενο πρόσωπο διαθέτει πραγματική προσφυγή· αυτό είναι το ερώτημα της Πύλης 5. Η Πύλη 1 διαπιστώνει εξουσιοδότηση την οποία καμία τεχνική ικανότητα δεν μπορεί να παράσχει.

Βήμα 4 — Αιτιώδης σύνθεση

II.2.8 Η συμμόρφωση με το εφαρμοστέο δίκαιο δεν μπορεί να διαπιστωθεί με την εξέταση του αλγορίθμου ή του τεχνικού στοιχείου μεμονωμένα. Η αιτιώδης σύνθεση διαβάζει από κοινού τις διαπιστώσεις για τις Πύλες, τις ικανότητες και τα επίπεδα ως αλυσίδες και θέτει, για κάθε ουσιώδη διαπίστωση, τα εξής ερωτήματα: α) ποια είναι η γενεσιουργός συνθήκη· β) μέσω ποιου επιπέδου διαδίδεται· γ) ποια εγγύηση προορίζεται να διακόψει τη διάδοση, και αν η εγγύηση αυτή έχει πράγματι εφαρμοστεί ή έχει απλώς τεκμηριωθεί· και δ) ποιος υπολειπόμενος κίνδυνος απομένει όταν ληφθεί υπόψη το πραγματικό, και όχι το ονομαστικό, αποτέλεσμα της εγγύησης. Η ευνοϊκή εκτίμηση κάθε στοιχείου χωριστά δεν μπορεί να αντικαταστήσει αυτή την ανάλυση της συνδυασμένης λειτουργίας τους.

II.2.9 Τρεις αποδεικτικές κρίσεις καταγράφονται χωριστά και δεν συγχωνεύονται ποτέ:

- **Κίνδυνος** — η δυνητική βλάβη: σοβαρότητα, πιθανότητα, κλίμακα, διάρκεια, ευαλωτότητα, αναστρεψιμότητα και διάδοση.

- **Βεβαιότητα των αποδεικτικών στοιχείων** — η στήριξη μιας διαπίστωσης: υψηλή όταν τα επίκαιρα αποδεικτικά στοιχεία έχουν επαληθευτεί και διασταυρωθεί δεόντως· μέτρια όταν η πρόσβαση ή οι δοκιμές είναι περιορισμένες· χαμηλή όταν τα αποδεικτικά στοιχεία ελλείπουν, εικάζονται ή αμφισβητούνται ουσιωδώς.
- **Ακεραιότητα της εφαρμογής** — αν οι εγγυήσεις έχουν ανατεθεί, διαθέτουν πόρους, παρακολουθούνται και μπορούν να επιβληθούν στην πράξη.

II.2.10 Η χαμηλή εκτιμώμενη πιθανότητα δεν μπορεί να θεραπεύσει την έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων για τη νομική εξουσιοδότηση ή την προσφυγή. Ένα συμβατικό δικαίωμα δεν αποδεικνύει επαρκή στελέχωση ούτε αποτελεσματική χρήση.

Βήμα 5 — Θεσμική Απόφαση

II.2.11 Ο υπεύθυνος φορέας διατυπώνει και καταγράφει αιτιολογημένη κρίση δημοσίου δικαίου σε μία από οκτώ κατηγορίες.

Κατηγορία απόφασης	Πότε εφαρμόζεται	Σύνηθες έναυσμα
Υλοποίηση	Όλες οι Πύλες έχουν διαπίστωση «Πληρούται» ή «Δεν εφαρμόζεται»· οι ικανότητες αποδεικνύονται με υψηλή βεβαιότητα των αποδεικτικών στοιχείων.	Δεν εντοπίστηκε κενό ικανότητας.
Υλοποίηση υπό δεσμευτικούς όρους	Οι Πύλες έχουν διαπίστωση «Πληρούται» ή «Υπό όρους»· μία ή περισσότερες εγγυήσεις είναι ασθενείς αλλά επιδέχονται θεραπεία, με ονομαστικά ορισμένο υπεύθυνο και προθεσμία.	Δικαίωμα επιθεώρησης που υπάρχει αλλά δεν έχει δοκιμαστεί.
Πιλοτική εφαρμογή υπό ελεγχόμενες συνθήκες	Καινοφανής εφαρμογή, για την οποία τα αποδεικτικά στοιχεία έχουν ακόμη προγνωστικό χαρακτήρα.	Η ικανότητα υπάρχει στον σχεδιασμό, αλλά στερείται ιστορικού επιχειρησιακής λειτουργίας.
Ανασχεδιασμός και εκ νέου υποβολή	Μια Πύλη δεν πληρούται, αλλά η λειτουργία παραμένει καταρχήν νόμιμη εφόσον ανασχεδιαστεί.	Δεν έχουν εξασφαλιστεί δικαιώματα πρόσβασης στα δεδομένα ή επιθεώρησης.
Αναστολή	Η έλλειψη μιας ικανότητας εκθέτει διαρκώς δικαιώματα σε κίνδυνο ενόσω εξελίσσεται ο ανασχεδιασμός.	Ενεργός κίνδυνος βλάβης.
Διακοπή	Η λειτουργία δεν μπορεί να ασκηθεί νόμιμα με κανέναν εφικτό σχεδιασμό.	Μη πλήρωση Πύλης που δεν επιδέχεται θεραπεία.
Αναζήτηση πρόσθετης νομικής εξουσιοδότησης	Ο σχεδιασμός της λειτουργίας είναι ορθός, αλλά ελλείπει επαρκής νομική βάση.	Μη πλήρωση της Πύλης 1, άσχετη με τον επιχειρησιακό έλεγχο.
Παραπομπή για ανεξάρτητη κρίση	Η βεβαιότητα των αποδεικτικών στοιχείων είναι πολύ χαμηλή για να καταλήξει ο αξιολογητής σε συμπέρασμα.	Αποδεικτικά στοιχεία υπό τον έλεγχο του προμηθευτή ή απρόσιτα.

Πίνακας II.3. Οι οκτώ κατηγορίες θεσμικής απόφασης.

II.2.12 Σε κάθε απόφαση καταγράφονται οι λόγοι της, τυχόν αποκλίνουσες απόψεις, οι εγγυήσεις, οι όροι, οι ονομαστικά ορισμένοι υπεύθυνοι, οι προθεσμίες και η συνέπεια που επέρχεται αυτομάτως αν ένας όρος δεν

εκπληρωθεί εντός της προθεσμίας του. Όρος χωρίς υπεύθυνο και προθεσμία δεν είναι όρος. Η διατύπωση «συνέχιση της παρακολούθησης» ή «θα παρακολουθείται» δεν αποτελεί επαρκή όρο.

II.2.13 Οι όροι μπορεί να διέπουν τη βελτίωση κατά τη διάρκεια νόμιμης επιχειρησιακής λειτουργίας, αλλά τα προαπαιτούμενα πρέπει να επαληθεύονται προτού αρχίσει η δραστηριότητα που εξαρτάται από αυτά. Η διαπίστωση «Υπό όρους» δεν επιτρέπει τη συνήθη πλήρη θέση σε λειτουργία όταν δεν πληρούται ανασταλτική απαίτηση.

II.2.14 Η πιλοτική εφαρμογή προϋποθέτει υφιστάμενη νόμιμη βάση, προστασία των συμμετεχόντων, περιορισμένο πεδίο και μηχανισμό διακοπής. Δεν μπορεί να λειτουργήσει ως εξαίρεση από απαγόρευση ούτε ως υποκατάστατο νόμιμης εντολής.

II.2.15 Ο υπόλογος φορέας υπογράφει την απόφαση, ορίζει ποιος επαληθεύει τους όρους και καταγράφει την επόμενη επανεξέταση. Η έγκριση του προμηθευτή δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη δημόσια απόφαση. Αποδεικτικά στοιχεία ενεργού βλάβης απαιτούν άμεση νόμιμη προστατευτική ενέργεια, ακόμη και ενόσω ολοκληρώνεται πληρέστερη αξιολόγηση.

Βήμα 6 — Επανεξέταση κατά τον κύκλο ζωής

II.2.16 Η αξιολόγηση δεν ολοκληρώνεται με την έγκριση ή τη θέση σε λειτουργία. Κάθε ουσιώδης μεταβολή του δικαίου, του σκοπού, των δεδομένων, των μοντέλων, της διαμόρφωσης του συστήματος, των προμηθευτών, της υποδομής, του κινδύνου ή της θεσμικής ικανότητας ανοίγει εκ νέου τις σχετικές Πύλες. Μια λειτουργία που έχει εγκριθεί ως πιλοτική δεν πρέπει να διευρύνει τον πληθυσμό, τον σκοπό, τα δεδομένα ή τη θεσμική της εμβέλεια χωρίς καταγεγραμμένη επαναξιολόγηση: σιωπηρή επέκταση δεν νοείται. Μια απόφαση παραμένει έγκυρη μόνο εντός του πεδίου και των όρων που αξιολογήθηκαν· οι όροι που δεν εκπληρώνονται επιφέρουν τη συνέπεια που ορίζει η απόφαση, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού ή της αναστολής όπου αυτό δικαιολογείται.

II.2.17 Σε κάθε επανεξέταση ο φορέας επιβεβαιώνει ότι:

- το χρονοδιάγραμμα επαναξιολόγησης και το αρχείο εναυσμάτων τηρούνται και είναι επικαιροποιημένα·
- κάθε διαπίστωση «Υπό όρους» έχει υπεύθυνο, προθεσμία, μέθοδο επαλήθευσης και συνέπεια·
- η συνέχεια και η έξοδος έχουν δοκιμαστεί προτού καταστεί αναπόφευκτη μια απόφαση ανανέωσης ή πρόωρης λύσης της σύμβασης·
- η επανεξέταση μετά τη θέση σε λειτουργία έχει εξετάσει τα συμβάντα, τη σταδιακή απόκλιση, τις καταγγελίες, τις διορθώσεις και τις άνισες επιπτώσεις.

II.2.18 Ο προγραμματισμός της εξόδου αρχίζει κατά τον σχεδιασμό και την προμήθεια, μολονότι η εκτέλεσή του καταγράφεται στο Βήμα 6. Η μετάβαση ή ο τερματισμός διαφυλάσσει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσίας, τα αποδεικτικά στοιχεία, τις εκκρεμείς αξιώσεις και τη λογοδοσία.

II.3 Διαπιστώσεις Πυλών και αποτιμήσεις ικανοτήτων

II.3.1 Διαπιστώσεις Πυλών. Για κάθε Πύλη διατυπώνεται μία αιτιολογημένη διαπίστωση:

Διαπίστωση	Σημασία
Πληρούται	Αποδεικνύονται επαρκής εξουσιοδότηση και επαρκείς εγγυήσεις.

ΣΧΕΔΙΟ

Διαπίστωση	Σημασία
Υπό όρους	Η απαίτηση μπορεί να ικανοποιηθεί μέσω δεσμευτικού όρου με συγκεκριμένη προθεσμία, πριν από την ελεγχόμενη θέση σε λειτουργία ή κατά τη διάρκειά της. Ο όρος έχει υπεύθυνο, προθεσμία, μέθοδο επαλήθευσης και συνέπεια σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.
Δεν πληρούται	Η ψηφιακή διάταξη δεν μπορεί να υλοποιηθεί νόμιμα χωρίς ανασχεδιασμό, πρόσθετη εξουσιοδότηση ή διακοπή.
Αδιευκρίνιστο	Η βεβαιότητα των αποδεικτικών στοιχείων είναι πολύ χαμηλή για υπεύθυνο συμπέρασμα· απαιτούνται περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία ή ανεξάρτητη κρίση.
Δεν εφαρμόζεται	Η λειτουργία, όπως έχει οριοθετηθεί, δεν ενεργοποιεί την Πύλη, για καταγεγραμμένους λόγους.

Πίνακας II.4. Οι πέντε διαπιστώσεις Πυλών.

II.3.2 Σε κάθε διαπίστωση καταγράφεται αν τα αποδεικτικά της στοιχεία είναι άμεσα, αν έχουν εισαχθεί από εξειδικευμένη εκτίμηση ή αν συνάγονται συμπερασματικά. Το «Μερικώς» δεν αποτελεί διαπίστωση Πύλης.

II.3.3 Η έλλειψη επαρκούς εξουσιοδότησης, υπόλογου φορέα, αποδεικτικών στοιχείων απαραίτητων για την επανεξέταση ή ουσιαστικής προσφυγής αποκλείει τη συνήθη θέση σε λειτουργία όταν αυτή έχει σημαντική επίπτωση στα δικαιώματα. Η απαγορευμένη χρήση ή η χρήση που εισάγει παράνομες διακρίσεις δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μέσω στάθμισης. Η διαπίστωση «Αδιευκρίνιστο» ως προς απαίτηση που δεν επιδέχεται αντιστάθμιση, όταν οφείλεται σε ελλείποντα και όχι σε δυσμενή αποδεικτικά στοιχεία, έχει για τη θέση σε λειτουργία την ίδια συνέπεια με τη διαπίστωση «Δεν πληρούται», έως ότου ληφθούν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Ομοίως, τα κρίσιμα ελαττώματα συνέχειας ή εξόδου αποκλείουν μια ψηφιακή διάταξη της οποίας η αστοχία θα καθιστούσε αδύνατη την εκπλήρωση νομικών υποχρεώσεων.

II.3.4 Αποτιμήσεις ικανοτήτων. Καθεμία από τις δέκα ικανότητες αποτιμάται ως «Ναι», «Μερικώς» ή «Όχι». Για κάθε ικανότητα ο αξιολογητής διακρίνει τρία ερωτήματα, δεδομένου ότι η θετική απάντηση στα δύο πρώτα είναι συμβατή με αρνητική απάντηση στο τρίτο: α) διαθέτει ο φορέας τη νομική εξουσία ή το δικαίωμα — νομοθετική εντολή, συμβατική ρήτρα επιθεώρησης, τεκμηριωμένη εξουσία παράκαμψης· β) διαθέτει την πρακτική ικανότητα και τους πόρους για να τα ασκήσει — εκπαιδευμένο προσωπικό, τεχνική πρόσβαση, θεσμικό χρόνο· και γ) έχει αποδειχθεί η ικανότητα υπό ρεαλιστικές συνθήκες; Οι δοκιμές μπορεί να διενεργούνται με προσομοίωση ή βάσει σεναρίου όταν η δοκιμή σε πραγματικές συνθήκες θα έθετε σε κίνδυνο δικαιώματα ή τη συνέχεια της υπηρεσίας.

II.3.5 Ισχυρισμός του προμηθευτή που δεν συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία του ίδιου του φορέα περιορίζει την αποτίμηση το πολύ σε «Μερικώς». Σύμβαση που υπόσχεται φορητότητα των δεδομένων δεν αποδεικνύει από μόνη της την ικανότητα «Έξοδος»· πολιτική που επιτρέπει την ανθρώπινη παράκαμψη δεν αποδεικνύει την ικανότητα «Παρέμβαση», εάν οι υπάλληλοι που είναι εξουσιοδοτημένοι να την ασκούν δεν διαθέτουν τον χρόνο, την πληροφόρηση ή το κύρος που απαιτούνται προς τούτο· δημόσιο μητρώο διαφάνειας δεν αποδεικνύει την ικανότητα «Εξήγηση» στον βαθμό εξειδίκευσης που απαιτεί μια ατομική αμφισβήτηση· δικαίωμα επιθεώρησης αποτιμάται ως «Ναι» μόνον όταν έχει ασκηθεί, και όχι όταν απλώς υφίσταται.

II.3.6 Επίπεδα απόδειξης. Τα αποδεικτικά στοιχεία μιας εγγύησης διαβαθμίζονται ως «Τεκμηριωμένο» (η εγγύηση υπάρχει επί χάρτου), «Λειτουργικό» (έχει εφαρμοστεί στην πράξη τουλάχιστον μία φορά) ή «Δοκιμασμένο»

ΣΧΕΔΙΟ

(έχει δοκιμαστεί υπό ρεαλιστικές συνθήκες). Το ελάχιστο απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης εξαρτάται από τη Βαθμίδα αξιολόγησης (III.3).

II.4 Ενδεικτικές συνδέσεις μεταξύ ικανοτήτων και Πυλών

II.4.1 Κάθε αξιολόγηση εξηγεί ποιες αποτιμήσεις ικανοτήτων στηρίζουν ή αποδυναμώνουν κάθε διαπίστωση Πύλης. Οι κατωτέρω συνδέσεις είναι ενδεικτικές και αλληλεπικαλύπτονται· δεν ομαδοποιούν τις ικανότητες και δεν υποκαθιστούν τους τομείς απόδειξης.

Πύλη	Ικανότητες που κατά κανόνα παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία
1. Νόμιμη εντολή	Καμία ικανότητα δεν μπορεί να παράσχει νομική εξουσιοδότηση· η Κατανόηση και η Τεκμηρίωση παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία για τη συνέπεια μεταξύ του κανόνα που έχει αποτυπωθεί σε κώδικα και του κανόνα δικαίου.
2. Σχεδιασμός δικαιολογημένος ως προς τα δικαιώματα	Κατανόηση, Κατεύθυνση, Τεκμηρίωση.
3. Δημόσια ευθύνη	Κατεύθυνση, Τεκμηρίωση.
4. Επιχειρησιακός έλεγχος	Κατεύθυνση, Επιθεώρηση, Διόρθωση, Παρέμβαση.
5. Αποδεικτικά στοιχεία, επανεξέταση και προσφυγή	Τεκμηρίωση, Επιθεώρηση, Εξήγηση, Διόρθωση, Διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων.
6. Συνέχεια και έξοδος	Παρέμβαση, Διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων, Συνέχεια, Έξοδος.

Πίνακας II.5. Ενδεικτικές αποδεικτικές συνδέσεις.

II.5 Ο κύκλος ζωής του συστήματος

II.5.1 Τα έξι βήματα της DPLIA διακρίνονται από τις έξι φάσεις του κύκλου ζωής του συστήματος, στον οποίο εφαρμόζεται η DPLIA: (1) στρατηγική σύλληψη· (2) σχεδιασμός και προμήθεια· (3) ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία· (4) επιχειρησιακή διακυβέρνηση· (5) επανεξέταση και προσαρμογή· και (6) τερματισμός ή μετάβαση. Η DPLIA μπορεί να εφαρμόζεται, πλήρως ή στο βάθος που απαιτεί η Βαθμίδα αξιολόγησης, σε οποιαδήποτε φάση. Οι τρόποι χρήσης του σημείου III.1 αντιστοιχούν στις φάσεις αυτές.

ΣΧΕΔΙΟ

Μέρος III — Εφαρμογή

III.1 Έξι τρόποι χρήσης

III.1.1 Το Πρότυπο και η DPLIA χρησιμοποιούνται με έξι συναφείς τρόπους. Οι τέσσερις πρώτοι αποτελούν συνήθεις χρήσεις κατά τον κύκλο ζωής· οι δύο επόμενοι επεκτείνουν το Πρότυπο σε έκτακτα γεγονότα και σε συστημική ανάλυση. Σε κάθε τρόπο χρήσης, ο Κανονιστικός Πυρήνας παρέχει το μέτρο αναφοράς και η DPLIA παρέχει τη μέθοδο με την οποία εξετάζονται οι ελλείψεις, η αβεβαιότητα, η αιτιώδης αλληλεπίδραση, οι αναγκαίες εγγυήσεις και οι θεσμικές συνέπειες.

Τρόπος χρήσης	Τι ελέγχει
1. Εκ των προτέρων αξιολόγηση	Πριν από τον σχεδιασμό, την προμήθεια ή τη νομοθετική εξουσιοδότηση: αν μια προτεινόμενη ψηφιακά διαμεσολαβούμενη λειτουργία μπορεί καν να δημιουργηθεί νομίμως.
2. Αξιολόγηση σχεδιασμού και ανάπτυξης	Κατά τον σχεδιασμό και την κατασκευή: αν η υπό διαμόρφωση αρχιτεκτονική ικανοποιεί τις Πύλες προτού οι δεσμεύσεις καταστούν δύσκολα αναστρέψιμες.
3. Αξιολόγηση πριν από τη θέση σε λειτουργία	Πριν από την έγκριση, την αδειοδότηση ή την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας: αν η λειτουργία όπως υλοποιήθηκε — και όχι όπως είχε αρχικά προταθεί — ανταποκρίνεται στο Πρότυπο.
4. Αξιολόγηση κατά τη λειτουργία και τον κύκλο ζωής	Κατά τη συνήθη λειτουργία: αν η λειτουργία εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στο Πρότυπο και αν μια ουσιώδης μεταβολή απαιτεί επαναξιολόγηση.
5. Αξιολόγηση συμβάντος, αστοχίας, καταγγελίας, δικαστικής διαφοράς ή δημόσιας αντιπαράθεσης	Με αφορμή συγκεκριμένο γεγονός: σε ποια Πύλη ή σε ποιο επίπεδο αποκαλύπτει πρόβλημα το γεγονός και ποια διόρθωση απαιτεί.
6. Συστημική, συγκριτική, νομοθετική ή θεσμική αξιολόγηση	Σε περισσότερες λειτουργίες, σε περισσότερες έννομες τάξεις ή σε έναν ολόκληρο τομέα: μοτίβα που δεν μπορεί να διακρίνει η αξιολόγηση μίας μόνο λειτουργίας.

Πίνακας III.1. Οι έξι τρόποι χρήσης.

III.1.2 Κάθε χρήση προϋποθέτει ότι έχει προσδιοριστεί η συνέπειά της για τη λήψη αποφάσεων και ότι προβλέπεται διαρκής επανεξέταση. Η αξιολόγηση ενός προτεινόμενου συστήματος μπορεί να οδηγήσει σε ανασχεδιασμό ή στη μη θέση του σε λειτουργία· η αξιολόγηση μιας υφιστάμενης λειτουργίας μπορεί να απαιτήσει άμεσα προστατευτικά μέτρα παράλληλα με πιο μακροπρόθεσμη αποκατάσταση. Η επανεξέταση κατά τον κύκλο ζωής (Βήμα 6) είναι εκείνη που προσδίδει πρακτικό αποτέλεσμα σε κάθε τρόπο χρήσης: επανεξέταση που δεν μεταβάλλει τίποτε στον Φάκελο δεν έχει παραγάγει θεσμική απόφαση.

III.2 Ο Φάκελος Ψηφιακής Δημόσιας Λειτουργίας

III.2.1 Για κάθε αξιολόγηση τηρείται ένας και μόνος Φάκελος Ψηφιακής Δημόσιας Λειτουργίας ως έγγραφο αναφοράς. Ο Φάκελος αποτελεί τη θεσμική μνήμη και τον αποδεικτικό κορμό της αξιολόγησης, όχι προαιρετικό παράρτημα. Είναι συνεκτικός φάκελος απόφασης και όχι αποθήκη εγγράφων: συνδέει τα εξειδικευμένα αποδεικτικά στοιχεία με παραπομπή, αναφέροντας την πηγή, την έκδοση, τον κάτοχο και την κατάσταση

επαλήθευσής τους, αντί να αναπαράγει τις υποκείμενες συμβάσεις, τα σύνολα δεδομένων ή τα αρχεία καταγραφής. Αποτελεί επίσημο διοικητικό έγγραφο και διατηρείται αναλόγως.

III.2.2 Ο Φάκελος διαρθρώνεται σε έξι ενότητες:

Ενότητα του Φακέλου	Βασικό περιεχόμενο
1. Προκαταρκτικός έλεγχος και Βαθμίδα αξιολόγησης	Λειτουργία, υπεύθυνος, έναυσμα, διαπιστώσεις ως προς το πεδίο εφαρμογής, Βαθμίδα αξιολόγησης και αιτιολογία της, οριοθέτηση, ημερομηνία επανεξέτασης.
2. Λειτουργία και νομική βάση	Εντολή, σκοπός, διαδρομή λήψης της απόφασης, εξαρτήσεις, περιγραφή αναφοράς του συστήματος· ο υπεύθυνος φορέας και ο υπόλογος για τη λήψη της απόφασης· συστήματα, προμηθευτές και ιδιωτικοί φορείς.
3. Διακυβέρνηση και θιγόμενα πρόσωπα	Χάρτης των έξι επιπέδων· Δοκιμασία ιδιωτικού φορέα· κατανομή ευθυνών· θιγόμενα πρόσωπα, συμφέροντα και ευαλωτότητες· συμμετοχή.
4. Πύλες και σύνθεση	Διαπιστώσεις και επιμέρους διαπιστώσεις ανά Πύλη με την πηγή των αποδεικτικών στοιχείων· κίνδυνος, βεβαιότητα των αποδεικτικών στοιχείων και ακεραιότητα της εφαρμογής· εναλλακτικές λύσεις· αιτιώδης σύνθεση· αποκλίνουσες απόψεις.
5. Ικανότητες και απόφαση	Αποτιμήσεις των δέκα ικανοτήτων με τα επίπεδα απόδειξης· εγγυήσεις· η Θεσμική Απόφαση· όροι, υπεύθυνοι, προθεσμίες και συνέπειες· ρυθμίσεις παρακολούθησης, επανόρθωσης, συνέχειας και εξόδου.
6. Δημόσια λογοδοσία και κύκλος ζωής	Έκθεση διαπιστώσεων· δημόσια περίληψη· απαντήσεις στη διαβούλευση· καταχώριση στο μητρώο· δίαυλοι ενημέρωσης και οδοί αμφισβήτησης· ημερομηνίες επανεξέτασης, εναύσματα, συμβάντα, τροποποιήσεις και μεταγενέστερες αποφάσεις.

Πίνακας III.2. Οι έξι ενότητες του Φακέλου Ψηφιακής Δημόσιας Λειτουργίας.

III.2.3 Τα έγγραφα της σύμβασης θα πρέπει να απαιτούν, ως προϋποθέσεις για την ανάθεση της σύμβασης, τα δικαιώματα επιθεώρησης, πρόσβασης στα αποδεικτικά στοιχεία, ελέγχου των αλλαγών και εξόδου τα οποία ελέγχουν οι Πύλες 3, 4 και 6. Δικαίωμα που προβάλλεται για πρώτη φορά μετά την υπογραφή αποδεικνύει κενό του Φακέλου· δεν το θεραπεύει.

III.3 Βαθμίδες αξιολόγησης

III.3.1 Η αξιολόγηση διενεργείται σε μία από τρεις Βαθμίδες αξιολόγησης. Η Βαθμίδα αξιολόγησης καθορίζει ποιος αξιολογεί, πόσα αποδεικτικά στοιχεία απαιτούνται και ποια ανεξαρτησία πρέπει να έχει η αξιολόγηση. Πρόκειται για κρίση αναλογικότητας που διατυπώνεται στο Βήμα 1 και επανεξετάζεται κάθε φορά που η λειτουργία μεταβάλλεται ουσιωδώς· δεν υποκαθιστά τις ουσιαστικές διαπιστώσεις που παράγουν οι Πύλες.

	Βαθμίδα 1 — Αυτοαξιολόγηση	Βαθμίδα 2 — Αξιολόγηση με επαλήθευση	Βαθμίδα 3 — Ανεξάρτητη αξιολόγηση
Ποιος αξιολογεί	Ο υπεύθυνος φορέας.	Ο υπεύθυνος φορέας, με έγκριση από κατονομαζόμενο πρόσωπο που επαληθεύει την αξιολόγηση και είναι ανεξάρτητο από την αξιολογούμενη λειτουργία.	Τρίτος ανεξάρτητος από τον υπεύθυνο φορέα.

	Βαθμίδα 1 — Αυτοαξιολόγηση	Βαθμίδα 2 — Αξιολόγηση με επαλήθευση	Βαθμίδα 3 — Ανεξάρτητη αξιολόγηση
Ενδεικτικές λειτουργίες	Περιορισμένη σημασία από πλευράς δημοσίου δικαίου· αναστρέψιμη υποστήριξη· καμία αυτοματοποίηση με σημασία για τα δικαιώματα.	Ουσιώδης επίδραση σε δικαιώματα, σε υπηρεσίες ή στην εμπιστοσύνη του κοινού· μέτριος βαθμός μη αναστρεψιμότητας.	Υψηλή συνταγματική σημασία ή υψηλός βαθμός μη αναστρεψιμότητας· υψηλή εξάρτηση από ιδιωτικούς φορείς· ευάλωτες ομάδες σε μεγάλη κλίμακα· ανασταλτικές διαπιστώσεις ή αμφισβητούμενα αποδεικτικά στοιχεία.
Ελάχιστο περιεχόμενο Φακέλου	Συνοπτικός Φάκελος· ονομαστικά ορισμένος υπεύθυνος· σχετικά αποδεικτικά στοιχεία· αναλογική παρακολούθηση. Οι Πύλες μπορεί να καταγράφονται ως «Πληρούται» ή «Δεν εφαρμόζεται» βάσει ελάχιστων αποδεικτικών στοιχείων, εφόσον εκτίθενται οι λόγοι.	Πλήρης Φάκελος· πλήρης ανάλυση των έξι Πυλών· δημόσια περίληψη· εξειδικευμένα παραρτήματα που απαιτούνται λόγω της λειτουργίας.	Πλήρες ευρετήριο αποδεικτικών στοιχείων· συμμετοχή των θιγόμενων προσώπων· έγκριση σε ανώτερο ιεραρχικό επίπεδο.
Ελάχιστο επίπεδο απόδειξης	Τεκμηριωμένο.	Λειτουργικό για κάθε ουσιώδη εγγύηση.	Δοκιμασμένο για τις ικανότητες που είναι καθοριστικές για τη νομιμότητα, την προσφυγή, τη συνέχεια και την έξοδο.
Αποτέλεσμα	Έκθεση διαπιστώσεων ως προς το Πρότυπο.	Έκθεση διαπιστώσεων ως προς το Πρότυπο.	Έκθεση διαπιστώσεων ως προς το Πρότυπο.

Πίνακας ΙΙΙ.3. Οι τρεις Βαθμίδες αξιολόγησης.

ΙΙΙ.3.2 Επιλογή της Βαθμίδας. Η Βαθμίδα προκύπτει από τον αντίκτυπο της λειτουργίας, την ευαλωτότητα των θιγόμενων προσώπων, την κλίμακα, την αναστρεψιμότητα, την εξάρτηση από ιδιωτικούς φορείς, τον καινοφανή χαρακτήρα και την ασυμμετρία ως προς τα αποδεικτικά στοιχεία. Χαρακτηρισμοί όπως «δικαιοσύνη», «ταυτότητα» ή «κοινωνική πρόνοια» δεν καθορίζουν από μόνοι τους τη Βαθμίδα: πρέπει να αναλύονται η λειτουργία, οι συνέπειές της και οι εξαρτήσεις της.

ΙΙΙ.3.3 Συνταγματικά κρίσιμες λειτουργίες. Λειτουργία που διαχειρίζεται συνταγματικά κρίσιμη υποδομή (Ι.8.4) αξιολογείται στη Βαθμίδα 3 και απαιτεί επιπλέον ενισχυμένες δοκιμές συνέχειας και εξόδου, ασκήσεις αντιμετώπισης συμβάντων, περιοδική ανεξάρτητη αξιολόγηση, καταχώριση στο δημόσιο μητρώο και ανάληψη, σε ανώτερο ιεραρχικό επίπεδο, της ευθύνης για τη συνέχεια των ουσιωδών δημόσιων υποχρεώσεων.

ΙΙΙ.3.4 Πλαίσιο διασφάλισης. Συνθήκες που συνδέονται με χορηγούς, με διασυνοριακό πλαίσιο, με καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, με ευαίσθητα ζητήματα ασφάλειας ή με συγκεκριμένο τομέα μπορεί να προσθέτουν απαιτήσεις. Σε καμία περίπτωση δεν υποβιβάζουν τη Βαθμίδα αξιολόγησης ούτε μειώνουν το βάθος της ουσιαστικής αξιολόγησης. Η ίδια λειτουργία δεν κρίνεται με λιγότερο αυστηρά κριτήρια δημοσίου δικαίου επειδή η αξιολόγηση ανατίθεται για σκοπούς χρηματοδότησης.

III.3.5 Εκτός πεδίου εφαρμογής. Σε λειτουργία που δεν πληροί τις προϋποθέσεις της Δοκιμασίας λειτουργικού πεδίου εφαρμογής δεν αποδίδεται Βαθμίδα αξιολόγησης. Για τη λειτουργία αυτή συντάσσεται η καταγραφή προκαταρκτικού ελέγχου που περιγράφεται στο σημείο II.2.3.

III.4 Έκθεση διαπιστώσεων

III.4.1 Σε κάθε Βαθμίδα αξιολόγησης, το αποτέλεσμα της αξιολόγησης είναι έκθεση διαπιστώσεων ως προς το Πρότυπο. Η έκθεση αναφέρει: τη λειτουργία και τον υπεύθυνο φορέα· τη Βαθμίδα αξιολόγησης, καθώς και την ταυτότητα και την ανεξαρτησία του αξιολογητή ή του προσώπου που επαλήθευσε την αξιολόγηση· το πεδίο, τα κριτήρια και τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η αξιολόγηση, καθώς και την ημερομηνία κατά την οποία επαληθεύθηκαν τα αποδεικτικά στοιχεία· τη διαπίστωση για κάθε Πύλη· τις αποτιμήσεις των δέκα ικανοτήτων και τα επίπεδα απόδειξης· τη βεβαιότητα των αποδεικτικών στοιχείων· τη Θεσμική Απόφαση που έλαβε ο υπεύθυνος φορέας, εφόσον έχει ληφθεί· και την ημερομηνία της επόμενης επανεξέτασης.

III.4.2 Η έκθεση διαπιστώσεων δεν αποτελεί πιστοποιητικό, σήμα συμμόρφωσης, δήλωση νομιμότητας ή δήλωση ότι ένα σύστημα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις. Οι διαπιστώσεις της στηρίζουν, και δεν υποκαθιστούν, την απόφαση του αρμόδιου φορέα. Η ολοκλήρωση μιας αξιολόγησης δεν δημιουργεί ποτέ τεκμήριο νομιμότητας. Η έκθεση ισχύει μόνο για το πεδίο, την έκδοση και την ημερομηνία που αναγράφονται σε αυτήν· το Πρότυπο δεν αναγνωρίζει έκθεση που στηρίζεται σε αξιολόγηση η οποία δεν καταγράφηκε ποτέ σε επικαιροποιημένο Φάκελο.

III.5 Μορφές υιοθέτησης και νομική ισχύς

III.5.1 Αρμόδια αρχή μπορεί να προσδώσει ισχύ στο Πρότυπο με τη μορφή υποχρέωσης εκ του νόμου· υπουργικής ή διοικητικής οδηγίας· προτύπου δημόσιας υπηρεσίας ή διοίκησης της δικαιοσύνης· απαίτησης στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων· μεθόδου ρυθμιστικής αρχής· κριτηρίου αναφοράς θεσμού διαμεσολάβησης ή ελεγκτικού οργάνου· εγγύησης που θέτει χορηγός· ή εκούσιας πολιτικής. Η νομική ισχύς του εξαρτάται από την πράξη υιοθέτησης.

III.5.2 Η πράξη υιοθέτησης θα πρέπει να προσδιορίζει το όργανο που υιοθετεί το Πρότυπο και την αρμοδιότητά του, την έκδοση του Προτύπου που υιοθετείται, τις λειτουργίες που καλύπτονται και τις εσωτερικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης. Διακρίνει τις υφιστάμενες νομικές υποχρεώσεις από τις πρόσθετες δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται ως πολιτική του φορέα.

III.5.3 Η πράξη υιοθέτησης θα πρέπει να προβλέπει τουλάχιστον ότι:

- κάθε προτεινόμενη ή ουσιωδώς μεταβληθείσα ψηφιακά διαμεσολαβούμενη δημόσια λειτουργία υποβάλλεται σε προκαταρκτικό έλεγχο πριν από την προμήθεια, τη θέση σε λειτουργία ή οποιαδήποτε μη αναστρέψιμη σχεδιαστική δέσμευση·
- η υπεύθυνη δημόσια αρχή κατονομάζεται και δεν μπορεί να μεταβιβάσει με σύμβαση την τελική ευθύνη δημοσίου δικαίου·
- οι λειτουργίες της Βαθμίδας αξιολόγησης 3, καθώς και οι συνταγματικά κρίσιμες λειτουργίες, υποβάλλονται σε ανεξάρτητη αξιολόγηση·
- οι διαπιστώσεις των Πυλών τηρούνται χωριστά από τις βαθμολογίες κινδύνου και από τα οφέλη·

ΣΧΕΔΙΟ

- οι εξειδικευμένες εκτιμήσεις ενσωματώνονται με παραπομπή και εναρμονίζονται σε ένα ενιαίο σύνθετο συμπέρασμα·
- ο φορέας διαθέτει σε διαρκή βάση τις δέκα διατηρούμενες ικανότητες, σε βαθμό ανάλογο προς τον αντίκτυπο·
- παρέχονται δημόσιες περιλήψεις και ατομική αιτιολόγηση, με την επιφύλαξη των νόμιμων εξαιρέσεων·
- η παρακολούθηση, η επαναξιολόγηση, η αντιμετώπιση συμβάντων και η έξοδος αποτελούν υποχρεωτικά στοιχεία του κύκλου ζωής·
- ο Φάκελος Ψηφιακής Δημόσιας Λειτουργίας αποτελεί επίσημο διοικητικό έγγραφο και διατηρείται αναλόγως.

III.5.4 Οι δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να εξασφαλίζουν τις ρυθμίσεις επιθεώρησης, τεκμηρίωσης, ελέγχου των αλλαγών, παρέμβασης, συνέχειας και εξόδου που απαιτούν οι ικανότητες. Οι μικρότεροι φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν κοινή εμπειρογνωσία ή να συνδυάζουν ρόλους, υπό τον όρο ότι γνωστοποιούνται οι συγκρούσεις συμφερόντων και διατηρείται η ανεξάρτητη κριτική εξέταση. Ο φορέας θα πρέπει να τεκμηριώνει τον τρόπο με τον οποίο θα χρηματοδοτήσει το προσωπικό, την αξιολόγηση, τη συμμετοχή και τις δοκιμές, αντί να αναλαμβάνει υποχρεώσεις που δεν έχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει.

III.5.5 Ο φορέας που υιοθετεί το Πρότυπο θα πρέπει να τηρεί δημόσιο μητρώο στο οποίο αναφέρονται, για κάθε αξιολογηθείσα λειτουργία, ο υπεύθυνος φορέας, η ημερομηνία της αξιολόγησης, η έκδοση του Προτύπου που εφαρμόστηκε, η Βαθμίδα αξιολόγησης, η απόφαση, η επόμενη επανεξέταση και μια προσιτή οδός αμφισβήτησης. Μια δομή δημοσίευσης σε δύο επίπεδα μπορεί να προστατεύει το ευαίσθητο υλικό και, παράλληλα, να υπηρετεί τη λογοδοσία· κάθε περιορισμός της δημοσιοποίησης απαιτεί νόμιμη και αιτιολογημένη βάση, καθώς και κατάλληλη πρόσβαση για τους αρμόδιους ανεξάρτητους αξιολογητές.

III.5.6 Η DPLIA θα πρέπει να εντάσσεται στην υφιστάμενη διακυβέρνηση και όχι να ανατίθεται σε αποκομμένο γραφείο δεοντολογίας. Ο συντονιστικός ρόλος μπορεί να ανατεθεί σε υπουργείο δικαιοσύνης, στη γραμματεία της κυβέρνησης, σε κυβερνητική ψηφιακή υπηρεσία, σε ανώτατο όργανο ελέγχου ή σε διυπουργική μονάδα διασφάλισης· η επιχειρησιακή ευθύνη παραμένει στην αρχή που ασκεί τη λειτουργία.

III.6 Συμμετοχή και διαφάνεια

III.6.1 Η συμμετοχή αρχίζει προτού οριστικοποιηθούν οι σημαντικές επιλογές. Ο Φάκελος αναφέρει ποιοι ακούστηκαν, ποιων η εμπειρία εξακολουθεί να λείπει, τι άλλαξε κατόπιν τούτου και γιατί απορρίφθηκαν οι εναλλακτικές λύσεις. Οι δημόσιες περιλήψεις καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό της λειτουργίας· η αιτιολόγηση της συγκεκριμένης περίπτωσης και οι εύχρηστοι δίαυλοι καταγγελιών καθιστούν δυνατή την προσφυγή. Η διαφάνεια λειτουργεί σε τρία επίπεδα — μητρώο, σύστημα και ατομική περίπτωση — και μια καταχώριση σε επίπεδο μητρώου δεν ικανοποιεί από μόνη της τις απαιτήσεις αιτιολόγησης ή προσφυγής σε επίπεδο ατομικής περίπτωσης.

III.7 Σχέση με άλλα μέσα

III.7.1 Είναι δυνατόν ένας δημόσιος φορέας να εκπληρώνει κάθε τομεακή υποχρέωση χωριστά, ενώ η σύνθετη λειτουργία την οποία οι υποχρεώσεις αυτές από κοινού αφορούν παραμένει χωρίς αξιολόγηση. Το Πρότυπο έχει

ΣΧΕΔΙΟ

σχεδιαστεί για να καλύψει αυτό το κενό, όχι για να ανταγωνιστεί τα μέσα που του παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία. Χρησιμοποιείται παράλληλα με αυτά ως εξής.

Μέσο	Αποδεικτικά στοιχεία που παρέχει	Τι προσθέτει το Πρότυπο
Σύμβαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ΤΝ και HUDERIA	Πλαίσιο, συμμετοχή, επιπτώσεις στα δικαιώματα του ανθρώπου, στη δημοκρατία και στο κράτος δικαίου, καθώς και μετριασμός τους, σε όλον τον κύκλο ζωής της ΤΝ.	Το επίπεδο της συνταγματικής νομιμότητας και του θεσμικού ελέγχου: διαπιστώσεις Πυλών ειδικές για κάθε έννομη τάξη, διατηρούμενες ικανότητες και θεσμική απόφαση που υπόκειται σε λογοδοσία, μεταξύ άλλων και για τα στοιχεία που δεν αποτελούν ΤΝ.
Εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα κατά τον κανονισμό για την ΤΝ (άρθρο 27)	Θιγόμενες ομάδες, συγκεκριμένες βλάβες, εποπτεία, διακυβέρνηση και καταγγελίες, εντός του νομικού πεδίου εφαρμογής της.	Ευθύνες και εξαρτήσεις στο σύνολο της δημόσιας λειτουργίας. Το Πρότυπο δεν υποκαθιστά την εκτίμηση αυτή.
Απαιτήσεις του κανονισμού για την ΤΝ ως προς τα συστήματα υψηλού κινδύνου	Αποδεικτικά στοιχεία για τις τεχνικές και οργανωτικές απαιτήσεις που αφορούν το ίδιο το σύστημα ΤΝ.	Αξιολόγηση της σύνθετης δημόσιας λειτουργίας και όχι του συστήματος μεμονωμένα.
Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων κατά τον ΓΚΠΔ (άρθρο 35)	Σκοποί της επεξεργασίας, αναγκαιότητα, κίνδυνοι, εγγυήσεις και επανεξέταση.	Θεσμική αρμοδιότητα, εξαρτήσεις που δεν αφορούν την επεξεργασία, συνολική προσφυγή, συνέχεια και έξοδος.
ISO/IEC 42001	Αποδεικτικά στοιχεία για την οργανωσιακή διακυβέρνηση της ΤΝ.	Τα δύο απαντούν σε διαφορετικά ερωτήματα. Η πιστοποίηση κατά το ISO/IEC 42001 αποτελεί συναφές αποδεικτικό στοιχείο, όχι απόδειξη νομιμότητας.
Διαχείριση κινδύνων κυβερνοασφάλειας (οδηγία NIS 2)	Ανθεκτικότητα των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών.	Νομιμότητα, δικαιώματα και λογοδοσία ως προς τη λειτουργία που υποστηρίζουν τα συστήματα.
Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας (κανονισμός για τη διαλειτουργική Ευρώπη)	Νομικές, οργανωτικές, σημασιολογικές και τεχνικές επιπτώσεις στη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα.	Αν το θιγόμενο πρόσωπο μπορεί να ασκήσει ισότιμο δικαίωμα όταν τα συστήματα ανταλλάσσουν δεδομένα· σύνθετη ευθύνη και συνέχεια.
Οδηγία του Καναδά για την αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων και AIA	Επίπεδα επιπτώσεων, διαβούλευση με τη νομική υπηρεσία, δοκιμές, αξιολόγηση και προσφυγή.	Αποδεικτικά στοιχεία για το σύνολο της λειτουργίας, όταν η ψηφιακή διαμεσολάβηση εκτείνεται πέραν του θεσμικού πεδίου ή του πεδίου συστημάτων της καναδικής οδηγίας.
NIST AI RMF	Αποδεικτικά στοιχεία και πρακτικές εκούσιας διαχείρισης κινδύνων ΤΝ.	Οι εφαρμοστέες υποχρεώσεις δημοσίου δικαίου και οι συνέπειές τους για τη θεσμική απόφαση.

Πίνακας ΙΙΙ.4. Σχέση με άλλα μέσα.

III.7.2 Τα υφιστάμενα μέσα ευνοούν ήδη την ενοποιημένη προσέγγιση: μια εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) μπορεί να εξετάζει ένα σύνολο παρόμοιων πράξεων επεξεργασίας, ενώ η εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα κατά τον κανονισμό για την τεχνητή νοημοσύνη προβλέπει ρητώς τη συμπληρωματικότητά της με την ΕΑΠΔ.

III.7.3 Η ευρεία προσέγγιση της HUDERIA ως προς τα δικαιώματα και το κράτος δικαίου αποτελεί ουσιαστική πηγή συμβατής ανάλυσης, και ο μη δεσμευτικός χαρακτήρας της δεν μειώνει την αξία της μεθοδολογίας της. Η εκτίμηση αλγοριθμικών επιπτώσεων (AIA) του Καναδά ενσωματώνει ήδη την επανεξέταση σε όλον τον κύκλο ζωής του συστήματος. Η DPLIA αξιοποιεί τις εργασίες αυτές και δεν διεκδικεί την ανάλυση του κύκλου ζωής ως αποκλειστική συμβολή της.

ΣΧΕΔΙΟ

Μέρος IV — Διαχείριση και εφαρμογή με μέσα ήπιου δικαίου

IV.1 Φορέας διαχείρισης και ονομασία

IV.1.1 Τη διαχείριση του Προτύπου ασκεί το Ινστιτούτο για την Ψηφιακή Κοινωνία και το Δημόσιο Δίκαιο του Μέλλοντος («το Ινστιτούτο») σύμφωνα με τον Κανονισμό του Ινστιτούτου. Έως την επικύρωση που περιγράφεται στο σημείο IV.1.2, το Πρότυπο αναφέρεται ως «Εξουσία επί του Κώδικα: Πρότυπο Ψηφιακού Δημοσίου Δικαίου του Ινστιτούτου», με την ένδειξη «σχέδιο προς διαβούλευση» έως την υιοθέτησή του.

IV.1.2 Το Πρότυπο μπορεί να αναφέρεται ως Πρότυπο του EPLO ή ως Προσωρινό Πρότυπο του EPLO, ή ως επικυρωμένο από τον EPLO, μόνο μετά την επικύρωσή του από την Εκτελεστική Επιτροπή του EPLO σύμφωνα με τον Κανονισμό για τα Πρότυπα του EPLO. Η επικύρωση δεν τροποποιεί το κείμενο του Προτύπου.

IV.2 Διαβούλευση, υιοθέτηση και τροποποίηση

IV.2.1 Η υιοθέτηση και η τροποποίηση διέπονται από το άρθρο IV παράγραφος 3 στοιχείο στ) του Κανονισμού του Ινστιτούτου, δυνάμει του οποίου το Επιστημονικό Συμβούλιο υιοθετεί τα πρότυπα και τις μεθοδολογίες του Ινστιτούτου κατόπιν πρότασης του Διευθυντή, καθώς και από την Απόφαση του Επιστημονικού Συμβουλίου για τη Διαδικασία Ανάπτυξης και Υιοθέτησης Προτύπων του Ινστιτούτου· εφαρμόζεται επίσης ο Κανονισμός για τα Πρότυπα του EPLO. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές:

- κάθε νέα έκδοση υποβάλλεται σε δημόσια διαβούλευση διάρκειας τουλάχιστον εξήντα (60) ημερών, και κάθε άλλη ουσιαστική τροποποίηση σε δημόσια διαβούλευση διάρκειας τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών, για κάθε δε σχόλιο δημοσιεύεται ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίστηκε·
- το Πρότυπο, καθώς και κάθε τροποποίησή του, υιοθετείται από το Επιστημονικό Συμβούλιο κατόπιν πρότασης του Διευθυντή, χωρίς τη συμμετοχή μελών που έχουν συμφέρον σε αυτό, συμπεριλαμβανομένων των συντακτών του·
- κάθε υιοθετηθείσα έκδοση φέρει αριθμό έκδοσης και ημερομηνία και καταχωρίζεται σε δημόσιο μητρώο που τηρεί το Ινστιτούτο.

IV.2.2 Κάθε τροποποίηση δημοσιεύεται μαζί με την αιτιολογία της και με κατάλογο των απαιτήσεων που μεταβλήθηκαν. Αναφέρει τις συνέπειές της για τις αξιολογήσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη, καθώς και τυχόν μεταβατικές ρυθμίσεις. Οι εκθέσεις διαπιστώσεων αναφέρουν την έκδοση του Προτύπου που εφαρμόστηκε.

IV.2.3 Ο φορέας διαχείρισης δημοσιεύει τις αρμοδιότητές του, τις διαδικασίες συμμετοχής, τους κανόνες για τη σύγκρουση συμφερόντων και το ιστορικό των εκδόσεων. Στη διαχείριση συμμετέχουν δημόσιοι φορείς, νομικοί και τεχνικοί εμπειρογνώμονες, θιγόμενες κοινότητες και ανεξάρτητοι ερευνητές.

IV.3 Εργαλεία ήπιου δικαίου για την εφαρμογή

IV.3.1 Το Πρότυπο εφαρμόζεται μέσω εργαλείων ήπιου δικαίου: κατευθυντήριες αρχές· υποδείγματα ρητρών και υποδείγματα ρυθμιστικών διατάξεων· γνωμοδοτήσεις του Ινστιτούτου· προσκλήσεις υποβολής σχολίων·

ΣΧΕΔΙΟ

σχολιασμοί και ερμηνευτικά σημειώματα· οδηγοί κατάρτισης και πρακτικής εφαρμογής· και δηλώσεις διαλειτουργικότητας με πράξεις διακυβερνητικών οργανισμών.

IV.4 Αξιολόγηση, επιθεώρηση και επικύρωση συμμόρφωσης

IV.4.1 Οι αξιολογήσεις, οι επιθεωρήσεις και η επικύρωση συμμόρφωσης που διενεργούνται από το Ινστιτούτο ή για λογαριασμό του στηρίζονται σε συμφωνημένο πεδίο, προσδιορισμένα κριτήρια και επαληθεύσιμα αποδεικτικά στοιχεία. Το Ινστιτούτο διατυπώνει τις διαπιστώσεις του σε εκθέσεις διαπιστώσεων ως προς το Πρότυπο (III.4). Οι εκθέσεις αυτές στηρίζουν, αλλά δεν υποκαθιστούν, την απόφαση του αρμόδιου φορέα.

IV.4.2 Κάθε δημόσια βεβαίωση αποτελεσμάτων με πρωτοβουλία του ίδιου του Ινστιτούτου απαιτεί χωριστή απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του EPLO.

IV.5 Νομική ισχύς και δημόσιο καθεστώς

IV.5.1 Το Πρότυπο δεν είναι νομικά δεσμευτικό, εκτός εάν αρμόδια αρχή του προσδώσει ισχύ με δική της πράξη (III.5). Ούτε το Πρότυπο ούτε οποιαδήποτε έκθεση διαπιστώσεων απονέμει νομική εξουσία, δημιουργεί τεκμήριο νομιμότητας ή παρέχει στο Ινστιτούτο ή σε οποιονδήποτε αξιολογητή αποκλειστικό δημόσιο καθεστώς.

IV.6 Πιστοποίηση προσώπων

IV.6.1 Όταν συσταθεί φορέας πιστοποίησης της επάρκειας προσώπων, η πιστοποίηση θα λειτουργεί με στεγανά αμεροληψίας μεταξύ κατάρτισης, αξιολόγησης και πιστοποίησης, τα οποία θα καθορίζονται στην απόφαση σύστασής του.

ΣΧΕΔΙΟ